

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2017 m. gruodžio 20 d.
(OR. en)

15922/17

RELEX 1133	COASI 203
CADREFIN 134	ASIE 64
FIN 860	COLAC 149
DEVGEN 298	ELARG 94
ACP 148	COWEB 148
COEST 360	CFSP/PESC 1168
MAMA 216	CODUN 57
MOG 90	ATO 58
COHOM 166	GROENLAND 1

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

---

nuo: Europos Komisijos generalinio sekretoriaus,
kurio vardu pasirašo direktorius Jordi AYET PUIGARNAU

gavimo data: 2017 m. gruodžio 15 d.

kam: Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui
Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENSUI

Komisijos dok. Nr.: COM(2017) 720 final

Dalykas: KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI
„Išorės finansavimo priemonių laikotarpio vidurio peržiūros ataskaita“

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2017) 720 final.

Pridedama: COM(2017) 720 final

Bruselis, 2017 12 15
COM(2017) 720 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

Išorės finansavimo priemonių laikotarpio vidurio peržiūros ataskaita

{SWD(2017) 463 final} - {SWD(2017) 600 final} - {SWD(2017) 601 final} -
{SWD(2017) 602 final} - {SWD(2017) 604 final} - {SWD(2017) 605 final} -
{SWD(2017) 606 final} - {SWD(2017) 607 final} - {SWD(2017) 608 final} -
{SWD(2017) 609 final}

Turinys

Santrauka	3
1. Įvadas	4
Tikslas	4
Taikymo sritis.....	4
2. Pagrindiniai faktai	5
3. Paramos paskirstymas	7
4. Tikslų įgyvendinimas	7
Tikslų svarba	9
Veiksmingumas.....	11
Efektyvumas.....	13
Išorės finansavimo priemonių vidaus ir išorės aspektų suderinimas, tarpusavio papildomumas ir sąveika.....	14
Pridėtinė vertė	15
Sveto poveikis.....	16
Supaprastinimo galimybės	17
Padedama užtikrinti nuoseklius ES išorės veiksmus.....	17
Padedama įgyvendinti ES pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo prioritetus	19
Ilgalaikis poveikis	20
5. Išvados.....	20
Priedai.....	23
Santrumpų sąrašas	30

Santrauka

Ši ataskaita teikiama pagal 2014 m. kovo 11 d. Reglamentą (ES) Nr. 236/2014, kuriuo nustatomos bendros Sąjungos išorės veiksmų finansavimo priemonių įgyvendinimo taisyklės ir procedūros¹ (toliau – Bendras įgyvendinimo reglamentas), – jame reikalaujama pateikti kelių ES išorės finansavimo priemonių (toliau – priemonės) laikotarpio vidurio peržiūros ataskaitą.

Siekiant užtikrinti veiksmingą ES pagalbos įgyvendinimą, šioje ataskaitoje vertinama, ar šios priemonės vis dar atitinka savo paskirtį. Remiantis šia ataskaita, bus priimami sprendimai dėl tam tikrų rūšių veiksmų, įgyvendinamų pagal minėtas priemones, pratęsimo, dalinio keitimo ar sustabdymo.

Ataskaitoje analizuojama, ar buvo įgyvendinti priemonių tikslai, o daugiausia dėmesio skiriama jų įgyvendinimo rezultatams, efektyvumui, pridėtinei vertei, supaprastinimo galimybėms, vidaus ir išorės aspektų suderinimui, įskaitant jų tarpusavio papildomumą ir sąveiką, įvertinama, ar visi tikslai tebėra aktualūs, ar priemonėmis padedama užtikrinti ES išorės veiksmų nuoseklumą ir atitinkamais atvejais – įgyvendinti ES pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo prioritetus, taip pat įvertinamas finansavimu pasiektas svarto poveikis.

Ataskaita pagrįsta dešimties Komisijos tarnybų darbinių vertinimo dokumentų (po vieną kiekvienai išorės finansavimo priemonei), pridedamų prie šios ataskaitos, išvadomis. Šie Komisijos tarnybų darbiniai dokumentai patys yra pagrįsti dešimčia 2016–2017 m. atliktų priemonių išorės vertinimų ir bendra visaapimančia ataskaita (toliau – darnos ataskaita), kuriuose remtasi patirtimi ir pagrindine informacija, gauta įgyvendinant visas šias priemones.

Iš Komisijos tarnybų darbinių vertinimo dokumentų matyti, kad šiuo metu priemonės iš esmės atitinka savo paskirtį ir kad atsiranda teigiamos jų tikslų įgyvendinimo tendencijos. Vadinasi, nėra reikalo jų keisti teisės aktų pakeitimais ar deleguotaisiais aktais.

Nuo tada, kai buvo priimtos šios priemonės, tarptautinė ir ES politinė sistema pasikeitė, nes buvo priimta Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m., Visuotinė Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategija ir Europos konsensusas dėl vystymosi. Vis dėlto plataus pobūdžio priemonių tikslai be didelių spragų apima šalių partnerių poreikius ir visuotinius bei ES prioritetus. Be to, pirmaisiais priemonių įgyvendinimo metais jos iš dalies padėjo ES reaguoti į naujas krizes ir kintančius poreikius. Tačiau dėl ribotų išteklių ir finansinio lankstumo, taip pat dėl to, kad krizių padaugėjo, šių priemonių galimybės jau išsemtos.

Pagrindinėse vertinimo išvadose nustatyta, kad reikia pritaikyti priemonių įgyvendinimą, visų pirma laikytis strategiškesnio ir labiau visaapimančio požiūrio į programavimą ir naujomis tarptautinėmis aplinkybėmis užtikrinti nuoseklią sąveiką veiklos lygmeniu.

---

¹ Žr. Bendrą įgyvendinimo reglamentą:

<https://publications.europa.eu/lt/publication-detail/-/publication/43f92a44-af94-11e3-86f9-01aa75ed71a1/language-lt>

Ateityje, rengiant naujas priemones, reikės atsižvelgti į išorės veiksams reikalingą finansinio ir kitokio lankstumo lygį, kad būtų galima spręsti Europos Sąjungai pasaulio arenoje kylančius uždavinius.

1. Įvadas

Tikslas

Ši ataskaita pateikta pagal Bendro įgyvendinimo reglamento 17 straipsnį, kuriame reikalaujama iki 2017 m. pabaigos pateikti ES išorės finansavimo priemonių (toliau – priemonės) laikotarpio vidurio peržiūros ataskaitą. Siekiant užtikrinti veiksmingą ES pagalbos įgyvendinimą, šioje ataskaitoje vertinama, ar šios priemonės vis dar atitinka savo paskirtį. Remiantis šia ataskaita, bus priimami sprendimai dėl tam tikrų rūšių veiksmų, įgyvendinamų pagal minėtas priemones, pratęsimo, dalinio keitimo ar sustabdymo.

Taikymo sritis

Bendras įgyvendinimo reglamentas taikomas šioms priemonėms:

- Vystomojo bendradarbiavimo priemonei²;
- Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonei³;
- Europos kaimynystės priemonei⁴;
- priemonei, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos⁵;
- Pasirengimo narystei pagalbos priemonei⁶;
- bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis partnerystės priemonei⁷.

Kitos priemonės, kurios atitinka Bendrame įgyvendinimo reglamente nustatytus reikalavimus, todėl buvo įtrauktos į šią ataskaitą:

- Bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė⁸;
- Sprendimas dėl Grenlandijos⁹.

Kadangi šioje ataskaitoje pateikiama priemonių apžvalga, ji apima ir 11-ąją Europos plėtros fondą (EPF). 11-ojo EPF įgyvendinimo reglamente nurodyta, kad iki 2018 m. pabaigos turi

---

² 2014 m. kovo 11 d. Reglamentas (ES) Nr. 233/2014, OL L 77, 2014 3 15, p. 44 https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/regulation_eu_no_2332014_of_the_ep_and_the_council_establishing_a_financing_instrument_for_development_cooperation_2014-2020_0.pdf.

³ 2014 m. kovo 11 d. Reglamentas (ES) Nr. 235/2014, OL L 77, 2014 3 15, p. 85 <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0085:0094:LT:PDF>.

⁴ 2014 m. kovo 11 d. Reglamentas (ES) Nr. 232/2014, OL L 77, 2014 3 15, p. 27 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0232&from=LT>.

⁵ 2014 m. kovo 11 d. Reglamentas (ES) Nr. 230/2014, OL L 77, 2014 3 15., p. 1 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0230&from=LT>.

⁶ 2014 m. kovo 11 d. Reglamentas (ES) Nr. 231/2014, OL L 77, 2014 3 15, p. 11 https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/pdf/financial_assistance/ipa/2014/231-2014_ipa-2-reg.pdf.

⁷ 2014 m. kovo 11 d. Reglamentas (ES) Nr. 234/2014, OL L 77, 2014 3 15, p. 77 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0234&from=LT>.

⁸ 2014 m. kovo 11 d. Reglamentas (ES) Nr. 237/2014, OL L 109, 2014 3 15, p. 109 <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0237&from=LT>.

⁹ 2014 m. kovo 14 d. Tarybos sprendimas 2014/137/ES dėl Europos Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos Karalystės santykių, OL L 76, 2014 m. kovo 15 d. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014D0137&from=LT>.

būti atlikta veiklos rezultatų peržiūra¹⁰. Veiklos rezultatų peržiūra panaši į Bendrąjį įgyvendinimo reglamentą numatytą laikotarpio vidurio peržiūrą. Į 11-ojo EPF veiklos rezultatų peržiūrą įtrauktas Sprendimas dėl užjūrio šalių bei teritorijų ir Europos Sąjungos asociacijos. Todėl ši laikotarpio vidurio peržiūros ataskaita apima ne tik bendrą įgyvendinimo peržiūrą, bet ir devynias priemones.

Pagal Bendro įgyvendinimo reglamento reikalavimus ši ataskaita apima laikotarpį nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2017 m. birželio 30 d. Joje analizuojama, ar buvo įgyvendinti kiekvienos iš pirmiau minėtų priemonių tikslai, o daugiausia dėmesio skiriama jų įgyvendinimo rezultatams, efektyvumui, pridėtinei vertei, supaprastinimo galimybėms, vidaus ir išorės aspektų suderinimui, įskaitant priemonių tarpusavio papildomumą ir sąveiką, įvertinama, ar visi tikslai tebėra aktualūs, ar priemonėmis padedama užtikrinti ES išorės veiksmų nuoseklumą ir atitinkamais atvejais – įgyvendinti ES pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo prioritetus, taip pat įvertinamas finansavimu pasiektas svertų poveikis.

Kad būtų galima parengti šią ataskaitą, 2016–2017 m. atlikti visų priemonių¹¹ išorės vertinimai. Šioje ataskaitoje nurodyti Komisijos tarnybų darbiniai vertinimo dokumentai taip pat iš esmės grindžiami šiais išorės vertinimais.

2. Pagrindiniai faktai

ES tebėra didžiausia pasaulyje išorės pagalbos teikėja. Teikdama šia pagalbą, ES siekia mažinti skurdą, ginti visuotinius bei ES interesus ir pagrindines vertybes (pvz., demokratiją, žmogaus teises, taiką, stabilumą, solidarumą ir gerovę)¹² ir padėti išsaugoti visuotines viešąsias gėrybes.

Priemonės sudaro didžiąją 2014–2020 m. daugiamečių finansinės programos (DFP)¹³ IV išlaidų kategorijos „Europos vaidmuo pasaulyje“ dalį¹⁴. IV išlaidų kategorijai skirta pradinė bendra suma buvo 66,2 mlrd. EUR (t. y. 6 proc. DFP). Į šią ataskaitą įtrauktoms ES biudžeto

---

¹⁰ 2015 m. kovo 2 d. Reglamentas (ES) 2015/322 dėl 11-ojo Europos plėtros fondo įgyvendinimo 18 straipsnis, OL L 58, 2015 kovo 3 d.

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/lt/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R0322&from=lt>.

¹¹ Išorės vertinimai pridedami prie šioje ataskaitoje nurodytų Komisijos tarnybų darbinio dokumentų. Išorės vertinimus taip pat galima rasti adresu

https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

¹² Žr. Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 5 dalį ir 21 straipsnį. ES interesai, principai ir pagrindinės vertybės išsamiau apibrėžti tarptautiniuose susitarimuose ir ES išorės santykių politikos priemonėse, pvz.: Darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m. (<https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>), Tarptautinės vystymosi finansavimo konferencijos Adis Abebos veiksmų darbotvarkėje

(<https://sustainabledevelopment.un.org/index.php?page=view&type=400&nr=2051&menu=35>), Paryžiaus susitarime,

priimtame pagal Jungtinių Tautų bendrąją klimato kaitos konvenciją

(http://unfccc.int/paris_agreement/items/9485.php), Europos konsensuse dėl vystymosi

(https://ec.europa.eu/europeaid/policies/european-development-policy/european-consensus-development_en), pagal

Europos migracijos darbotvarkę sukurtame Partnerystės su trečiosiomis šalimis modelyje

(https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/what-we-do/policies/european-agenda-migration/proposal-implementation-package/docs/20160607/communication_external_aspects_eam_towards_new_migration_ompact_en.pdf) ir

Visuotinėje Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos strategijoje (<https://europa.eu/globalstrategy>).

¹³ 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentas (ES, EURATOMAS) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiamečių finansinė programa (OL L 347, p. 884).

¹⁴ Daugiamečių finansinė programa padalyta į šešias dideles išlaidų grupes, vadinamas išlaidų kategorijomis.

priemonėms¹⁵ iš viso skirta 51,8 mlrd. EUR. Be to, 11-ajam EPF, kuris nėra ES biudžeto dalis, skirta 30,5 mlrd. EUR.

---

¹⁵ Žr. skirsnyje „Taikymo sritis“, taip pat 1 lentelės 1–10 skiltyse išvardytas priemonės.

1 lentelė. Pagrindinės IV išlaidų kategorijos priemonės ir EPF¹⁶

Priemonės	Sumos, mln. EUR
1. Pasirengimo narystei pagalbos priemonė (PNPP II)	12 138,63
2. Europos kaimynystės priemonė (EKP)	16 496,26
3. Vystomojo bendradarbiavimo finansinė priemonė (VBFP)	19 947,59
4. Partnerystės priemonė (PP)	958,53
5. Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonė (EDŽTRP)	1.306,56
6. Priemonė, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos (IcSP)	2.365,85
7. Bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė (BBSSP)	325,321
8. Sprendimas dėl Grenlandijos	217,8
<i>Bendra užsienio ir saugumo politika (BUSP)</i>	<i>2.121,24</i>
<i>Makrofinansinė parama (MFP)</i>	<i>294,843</i>
<i>Išorės veiksmų garantijų fondas</i>	<i>1.627,67</i>
<i>Humanitarinė pagalba</i>	<i>8 2909,02</i>
<i>Sąjungos civilinės saugos mechanizmas</i>	<i>122,827</i>
<i>ES pagalbos savanorių iniciatyva (ESPS)</i>	<i>126,02</i>
<i>Europos darnaus vystymosi fondas (EDVF)</i>	<i>350</i>
<i>Marža [4]</i>	<i>-672,572</i>
9. 11-asis Europos plėtros fondas, įskaitant Sprendimą dėl užjūrio šalių ir teritorijų	30.506,00
10. Bendras įgyvendinimo reglamentas (ne finansavimo priemonė, o kai kurių iš pirmiau minėtų priemonių įgyvendinimo reglamentas)	Nėra duomenų

Įgyvendinant daugumą priemonių nuo pat jų sukūrimo pradžios buvo patiriamas finansinis spaudimas, nes:

- padaugėjo krizių;
- kaimyninėse ir tolimesnėse šalyse vyrauja nestabilumas;
- iškilo terorizmo grėsmė;
- į Europą plūsta precedento neturintys pabėgėlių srautai;
- labai padidėjo neteisėtos migracijos¹⁷ ir prekybos žmonėmis mastas.

Siekiant pagerinti ES gebėjimą reaguoti į naujus sunkumus, reikėjo įdiegti novatoriškus ir *ad hoc* mechanizmus, pvz., patikos fondus ir Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonę¹⁸. Neseniai patvirtintas Europos darnaus vystymosi fondas (EDVF) (2017 m. rugsėjo mėn.) taip pat įsteigtas siekiant užtikrinti didesnę svertą poveikį¹⁹.

2014 m. pradžioje priimtos priemonės buvo parengtos taip, kad būtų pakankamai plataus pobūdžio ir galėtų būti pritaikytos prie besikeičiančios politinės sistemos. Per pastaruosius kelerius metus užsienio ir vystymosi politikos ribos keitėsi, o vidaus ir išorės politikos tarpusavio ryšys tapo svarbesnis, taigi šių priemonių galimybės buvo rimtai išbandytos²⁰. Kita vertus, nuo pat priemonių sukūrimo

¹⁶ Skaičiai apima visus priemonėms skirtų lėšų tarpusavio perkėlimus iki 2017 m. liepos mėn. ir DFP laikotarpio vidurio peržiūros: http://ec.europa.eu/budget/mff/figures/index_en.cfm.

¹⁷ Neteisėti imigrantai yra trečiųjų šalių piliečiai, kurie neatitinka arba nebeatitinka Šengeno sienų kodekso 5 straipsnyje nustatytų atvykimo sąlygų arba kitų atvykimo į tą valstybę narę, buvimo arba gyvenimo joje sąlygų. 2014 m., palyginti su 2013 m., jų padaugėjo beveik tris kartus (šaltinis – Europos Parlamento informacinis pranešimas):

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/554202/EPRS_BRI\(2015\)554202_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2015/554202/EPRS_BRI(2015)554202_EN.pdf). Apskritai ši tendencija vėliau pasitvirtino.

¹⁸ 2014 m. sausio mėn. – 2017 m. birželio mėn. įsteigti šie keturi ES patikos fondai: 1) Centrinės Afrikos Respublikai skirtas Europos patikos fondas (t. y. patikos fondas „Bêkou“, 2014 m. liepos mėn.), 2) ES regioninis patikos fondas, sukurtas reaguojant į krizę Sirijoje (t. y. patikos fondas „Madad“, 2014 m. gruodžio mėn.), 3) ES skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtoms migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti (2015 m. lapkričio mėn.) ir 4) ES skubiosios pagalbos Kolumbijai patikos fondas (2016 m. gruodžio mėn.). Be to, 2016 m. vasario mėn. sukurta ES pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonė (2016 m. vasario 10 d. Komisijos sprendimas C/2016/855 dėl Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonės, kuriuo iš dalies keičiamas 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos sprendimas C(2015) 9500).

¹⁹ 2017 m. rugsėjo 27 d. Reglamentas (ES) Nr. 2017/1601, OL L 249, p. 1

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=OJ:L:2017:249:TOC>. Kad būtų pašalintos kliūtys privačioms investicijoms ir tuo tikslu sumažinta susijusi rizika, Išorės darnaus vystymosi fondo tikslais derinama veiksma bus derinama su garantijos taikymu.

²⁰ Žr. išorės ataskaitą „Darnos ataskaita. Įžvalgos iš išorės finansavimo priemonių išorinių vertinimų“ (2017 m. liepos mėn.)

https://ec.europa.eu/europeaid/coherence-report-insights-external-evaluation-external-financing-instruments_en, 8 dalis.

manyta, kad keisti jų nereikia, nebent tik pagal priemonę, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos, galima įtraukti naujus veiksmus, kuriais siekiama stiprinti pajėgumus saugumo ir vystymosi srityje²¹.

3. Paramos paskirstymas

Kaip reikalaujama Bendrame įgyvendinimo reglamente, priedų lentelėse pateikiama konsoliduota informacija apie visą finansavimą, įtrauktą į šios ataskaitos taikymo sritį: išlaidos pagal šalį ir regioną, taip pat pagal priemonę kartu su įnašais į patikos fondus ir išorės asignuotosiomis įplaukomis.

4. Tikslų įgyvendinimas

Bendrieji priemonių tikslai yra skirtingi.

IFP	Pagrindinis tikslas
VBFP	Sumažinti ir ilgainiui panaikinti skurdą besivystančiose šalyse, negaunančiose paramos pagal EPF, EKP ar PNPP. Pagal temines programas teikti paramą su vystymusi susijusių visuotinių viešųjų gėrybių ir uždavinių srityje ir paramą pilietinės visuomenės organizacijoms bei vietos valdžios institucijoms šalyse partnerėse. Remti Afrikos ir ES strateginę partnerystę.
EKP	Toliau kurti bendros gerovės ir geros kaimynystės erdvę, apimančią ES ir 16 šalių bei teritorijų ²² .
PNPP II	Padėti aštuonioms paramos gavėjoms ²³ priimti ir įgyvendinti reformas, būtinas norint tapti ES narėmis.
11-asis EPF	Sumažinti ir ilgainiui panaikinti skurdą Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybėse. Užtikrinti darnų užjūrio šalių ir teritorijų vystymąsi.
PP	Ginti ir remti ES ir abipusius interesus, skatinti partnerystės ryšių ir sąjungų kūrimą sprendžiant visuotinius uždavinius ir su ES vidaus politikos išorės aspektais susijusius klausimus.
EDŽTRP	Remti demokratiją ir didinti pagarbą žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms bei demokratijai trečiojoje šalyse.
IcSP	Reaguoti į krizes ir vykdyti konfliktų prevenciją, remti taikos kūrimo pastangas ir spręsti problemas, susijusias su pasaulinėmis, tarpregioninėmis ir naujomis grėsmėmis.

²¹ Taip pat žr. 4 skirsnį „Indėlis užtikrinant nuoseklius Sąjungos išorės veiksmus“. Žr. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento COM(2016) 447:

https://ec.europa.eu/europeaid/proposal-amending-regulation-eu-no-2302014-establishing-icsp-com2016-447_en.

²² Šios 16 šalių ir teritorijų yra Alžyras, Armėnija, Azerbaidžanas, Baltarusija, Egiptas, Gruzija, Izraelis, Jordanija, Libanas, Libija, Marokas, Moldova, Okupuotoji Palestinos Teritorija, Sirija, Tunisas ir Ukraina.

²³ Šios aštuonios paramos gavėjos yra Albanija, Bosnija ir Hercegovina, buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Islandija, Juodkalnija, Kosovas*, Serbija ir Turkija. (* Šis paskyrimas neturi poveikio pozicijai dėl statuso ir atitinka Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 1244(1999) bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos). Islandija nusprendė nutraukti diskusijas, susijusias su pasirengimo narystei procesu.

BBSSP	Skatinti aukšto lygio branduolinės saugos, apsaugos nuo radiacijos ir efektyvių bei veiksmingų branduolinių medžiagų saugos priemonių taikymą trečiojoje šalyse.
Grenlandija	Palaikyti glaudžius ir ilgalaikius Grenlandijos, ES ir Danijos tarpusavio santykius ir remti darnų Grenlandijos vystymąsi.

Iš Komisijos tarnybų darbinio vertinimo dokumentų matyti, kad šiuo metu atsiranda teigiamos minėtų tikslų įgyvendinimo tendencijos²⁴. Pavyzdžiui, daugelyje šalių, kuriose įgyvendinamos 11-ojo EPF ir VBFP geografinės programos, per pastaruosius dešimt metų padaryta pažanga skurdo mažinimo ir visuomenės bei ekonominės plėtros srityse²⁵.

Vakarų Balkanuose PNPP II parama padėjo įgyvendinti reformas pagrindinėse, pvz., teismų sistemos, kovos su korupcija, viešojo administravimo ir socialinės įtraukties, srityse ir palaipsniui suderinti nacionalinės teisės aktus su ES teisės aktais ir standartais.

Įgyvendinant EKP paramą kaimyninėse šalyse, pasiekta akivaizdžių rezultatų įvairiuose sektoriuose, pvz., regionų vystymosi, žemės ūkio, darbo rinkos, sienų valdymo ir migracijos. Kartu, taikant šias priemones (EKP kartu su IcSP²⁶), įrodytas gebėjimas reaguoti į kintančius poreikius ir krizines situacijas.

Įgyvendinant BBSSP, padidintas branduolinės saugos lygis – tai padaryta, pvz., remiant tolesnius veiksmus pagal bendrą išsamų bendradarbiavimo su Iranu veiksmų planą ir atliekant įvairių šalių atominių elektrinių testavimą nepalankiausiomis sąlygomis.

Pagal PP, vadovaujantis ES interesais, buvo veiksmingai daroma įtaka politikos pokyčiams šalyse partnerėse ir padedama kurti abipusius santykius su trečiosiomis šalimis²⁷ – taip buvo papildoma platesnio masto pagal VBFP finansuojama teminė veikla, visų pirma Visuotinių viešųjų gėrybių ir uždavinių programa.

Tačiau reikėtų atkreipti dėmesį į sunkumus, kylančius vertinant tikslų įgyvendinimą. Kadangi tai yra laikotarpio vidurio peržiūros ataskaita, o kelios priemonės dar tik neseniai pradėtos įgyvendinti (po to, kai buvo parengti strateginių dokumentų projektai), šiame etape dar per anksti vertinti aukšto lygio (ir ilgalaikių) tikslų įgyvendinimą. Siekiant padėti šią padėtį sušvelninti, atliekant išorės vertinimus taip pat buvo renkami duomenys apie ankstesnes priemones. Taip pat reikia atsižvelgti į kitus tikslų įgyvendinimo vertinimo apribojimus. Dažnai ES parama gali būti vertinama tik kaip papildomas veiksnys, padedantis pasiekti kokių nors rezultatų. Pavyzdžiui, kova su skurdu siekiant jį panaikinti yra labai plataus užmojo siekis. ES šalių partnerių vystymąsi ir tai, kaip pasiekiami kiti tikslai, veikia daug – tiek vidaus, tiek išorės – veiksnių. Aktyvų vaidmenį atlieka ir kiti svarbūs išorės santykių subjektai, taip pat vis daugiau privačių paramos teikėjų, įskaitant fondus. Be to, šalys partnerės turi priimti ir įgyvendinti pagal priemones remiamas būtinausias reformas ir politiką.

²⁴ Pavyzdžiai, kaip įgyvendinant priemones siekiama jų tikslų, pateikti 4 skirsnyje „Veiksmingumas“.

²⁵ Žr. paskutiniame (2015 m.) pranešime dėl Tūkstantmečio vystymosi tikslų pateiktus skurdo pokyčių rodiklius [http://www.un.org/millenniumgoals/2015_MDG_Report/pdf/MDG%202015%20rev%20\(July%201\).pdf](http://www.un.org/millenniumgoals/2015_MDG_Report/pdf/MDG%202015%20rev%20(July%201).pdf).

²⁶ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl IcSP vertinimo 5 skirsnis.

²⁷ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl PP vertinimo 5 skirsnis.

Tikslų svarba

Komisijos tarnybų darbiniais vertinimo dokumentais patvirtinta, kad tuo metu, kai buvo nustatomi priemonių tikslai, jie buvo iš esmės susiję su politikos prioritetais²⁸.

Palyginti su 2007–2013 m. DFP, tikslų strateginė svarba gerokai padidėjo, nes, rengiant naujus reglamentus, remtasi praeityje įgyta patirtimi:

- patvirtintas pasaulinis veiklos mastas (IcSP, PP);
- ES interesai ginami visame pasaulyje (PP);
- daugiau dėmesio skiriama konfliktų prevencijai (IcSP);
- nustatyti nauji bendrieji programavimo principai (VBFP, EPF);
- didesnė diferenciacija (VBFP, EKP, PNPP);
- siekiama labiau laikytis sektorinio požiūrio (PNPP);
- aiškiai apibrėžiami konkretūs tikslai (EDŽTRP);
- užtikrintas didesnis IcSP ir geografinio bendradarbiavimo priemonių²⁹, taip pat BUSP veiksmų, tarpusavio suderinamumas ir papildomumas;
- su ES ir Grenlandijos partneryste siejami didesni siekiai;
- suderintos įgyvendinimo procedūros (Bendras įgyvendinimo reglamentas).

Be to, išorės vertinimuose pabrėžiama strateginė teminių priemonių³⁰ svarba, visų pirma – prireikus galimybė veikti negavus aiškaus šalies partnerės sutikimo, pvz., dalyvauti reaguojant į krizes, ginant žmogaus teises ir vykdant demokratizaciją pablogėjus padėčiai, ginti ES interesus ir imtis pasaulinių veiksmų, kuriais siekiama išsaugoti viešąsias gėrybes bei kovoti su klimato kaita.

---

²⁸ Pavyzdžiai: 2011 m. spalio 13 d. Komunikatas KOM(2011) 637 galutinis „ES vystymosi politikos poveikio didinimas. Pokyčių darbotvarkė“:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX%3A52011DC0637&qid=1412922281378&from=LT>,

Tarybos išvados dėl dokumento „ES vystymosi politikos poveikio didinimas. Pokyčių darbotvarkė“ (3166-asis Užsienio reikalų tarybos posėdis, Briuselis), 2012 m. gegužės 14 d., Europos konsensusas dėl vystymosi (nors Tarybos, Europos Parlamento ir Komisijos bendras pareiškimas dėl Europos Sąjungos vystymosi politikos „Europos konsensusas“ priimtas 2005 m., Oficialiajame leidinyje C46 jis paskelbtas 2006 m. vasario 24 d., p. 1):

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ%3AC%3A2006%3A046%3A0001%3A0019%3ALT%3APDF>,

Kaimynystės politika – 2011 m. gegužės 24 d. Komunikatas KOM (2011) 303 galutinis „Naujas požiūris į kintančią kaimynystę“;

ES strateginės partnerystės – strateginės partnerystės susitarimai pasirašyti su 10 šalių: Brazilija, Indija, Japonija, Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Kanada, Kinija, Korėjos Respublika, Meksika, Pietų Afrikos Respublika ir Rusijos Federacija;

Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija („Europa 2020“) – 2010 m. kovo 3 d. Komunikatas KOM(2010) 2020 galutinis „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A52010DC2020>

politika dėl prekybos, augimo ir tarptautinės arenos – 2010 m. lapkričio 9 d. Komunikatas KOM(2010) 612 galutinis „Prekyba, augimas ir tarptautinė arena. Prekybos politika – svarbiausia ES 2020 m. strategijos sudėtinė dalis“; Europos saugumo strategija „Saugi Europa geresniame pasaulyje“, kurią 2003 m. gruodžio 12 d. priėmė Europos Vadovų Taryba.

²⁹ Šaltinis – darnos ataskaitos 10 dalis.

³⁰ Šaltinis – darnos ataskaitos 13 dalis.

Visapusiškos, galimybę veikti suteikiančios priemonės be didelių spragų apima ES prioritetus³¹, išskyrus pajėgumų stiprinimą remiant saugumą ir vystymąsi³².

Tačiau šios galimybės ne visada buvo visiškai išnaudojamos programuojant (tais atvejais, kai programavimas taikytinas) ir įgyvendinant priemones. Kai kuriose šalyse pagal priemones vykdomi veiksmai buvo strategiškai derinami³³, kitose strateginio veiksmų derinimo galimybės ne visada buvo išnaudojamos³⁴.

Didelis pranašumas, kuriuo užtikrinama priemonių svarba, – joms suteiktas lankstumas. Reaguojant į nenumatytus įvykius, lankstumas reikalingas įvairiais lygmenimis. Tai yra:

- i) trumpalaikis atsakas į krizes³⁵;
- ii) lankstumas pasirenkant programavimo ir įgyvendinimo metodus³⁶;
- iii) finansinis lankstumas³⁷ naudojantis rezervo fondais ir perskirstant lėšas priemonių biudžeto viduje ir tarp jų;
- iv) daugiamečio programavimo lankstumas su galimybe programavimo laikotarpį pritaikyti atsižvelgiant į padėtį vietoje ir, įvykus dideliems pokyčiams, greitai perskirstyti lėšas;
- v) specialių priemonių, numatytų Bendrame įgyvendinimo reglamente, naudojimas³⁸.

Komisijos tarnybų darbinuose vertinimo dokumentuose nustatyta, kad dėl priemonių teikiamų galimybių veikti ir pakankamai bendrų tikslų ES sudarytos geresnės sąlygos reaguoti į naujas krizes, tenkinti savo bei šalių partnerių poreikius ir siekti politikos tikslų. Tačiau, ES kaimyninėse šalyse kilus naujoms krizėms, finansinių išteklių perskirstymo galimybės buvo visiškai išnaudotos.

Konkreiems tikslams nepaskirtų vidaus išteklių ir lėšų nepakako krizėms suvaldyti. Taigi, atliekant DFP laikotarpio vidurio peržiūrą, IV išlaidų kategorijai teko skirti daugiau lėšų, o ES turėjo įsteigti įvairius su krizėmis susijusius patikos fondus ir koordinavimo mechanizmus, pvz., Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonę³⁹. Naudodamasi patikos fondais ir įgyvendindama Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonę, ES galėjo gana greitai reaguoti į krizes ir surinkti papildomų lėšų iš ES valstybių narių ir kitų paramos teikėjų, nors valstybių narių įnašai ir buvo mažesni, nei tikėtasi. Reaguojant į krizes, reikėjo ne tik priimti įprastinius programavimo sprendimus, bet ir pasitelkti specialias priemones.

Dar per anksti daryti išvadą, ar visi instrumentai tinkamai parengti tam, kad būtų galima visiškai įgyvendinti Visuotinę ES užsienio ir saugumo politikos strategiją ir Europos konsensuą dėl vystymosi, kuriame daugiausia dėmesio skiriama tam, kad būtų įgyvendinti

---

³¹ Šaltinis – darnos ataskaitos 14 dalis.

³² Žr. 2 skirsnį „Pagrindiniai faktai“ apie IcSP pakeitimą.

³³ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl IcSP vertinimo 5 skirsnis.

³⁴ Šaltinis – darnos ataskaitos 16 dalis.

³⁵ Šaltinis – darnos ataskaitos 2 lentelė, p. 7.

³⁶ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl PP vertinimo 5 skirsnis.

³⁷ Ypač atkreiptas dėmesys į 11-ojo EPF finansinį lankstumą – iš pat pradžių nebuvo paskirstyta apie 20 proc. jo lėšų.

³⁸ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl PNPP II vertinimo 5 skirsnis.

³⁹ Išsamesnę informaciją apie ES patikos fondus ir Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonę galima rasti prieduose, kuriuose pateikta paramos paskirstymo apžvalga.

tarptautiniu mastu sutarti darnaus vystymosi tikslai (DVT). Tačiau naujieji DVT ir kelių priemonių tikslai aiškiai suderinti.

Apskritai 11-ojo EPF, EDŽTRP, EKP, VBFP, PNPP II, IcSP ir PP prioritetai ir sektoriai, kuriems bus teikiama parama, tebėra aktualūs ir apima dabartinius poreikius ir prioritetus. Tai reiškia, kad šiame etape reglamentų keisti nereikia⁴⁰. Vis dėlto, rengiant būsimas priemones, reikės atsižvelgti į patirtį, įgytą atliekant DFP laikotarpio vidurio peržiūrą, t. y. į ribotą dabartinių priemonių lankstumą ir jų sudėtingumą, dėl kurių, įgyvendinant jas vietoje, sunkiau didinti jų tarpusavio papildomumą, taip pat reikės pašalinti saugumo spragas⁴¹.

Veiksmingumas

Daugumoje šalių partnerių, taip pat srityse, kuriose pagal priemones vykdoma veikla, per pastaruosius kelerius metus pasiekta pažangos. Neseniai paskelbtose metinėse ES išorės veiksmų finansavimo priemonių įgyvendinimo ataskaitose⁴², nepaisant kartais sudėtingų aplinkybių (pvz., kaimyninėse šalyse ir Užsachario Afrikoje), pateikiama daug teigiamų pavydžių, susijusių su visų atitinkamų tikslų įgyvendinimu. Pavyzdžiui:

- viešojo administravimo reforma Gruzijoje;
- per pastarąjį dešimtmetį 90 proc. sumažintas skurdas Vietname;
- Kolumbijos stabilizavimas sudarius taikos susitarimą (vykdant trumpalaikius ir ilgesnės trukmės veiksmus⁴³);
- pagalba rengiant mokymus Ukrainos atominės elektrinės darbuotojams, kad būtų užtikrinta geresnė sauga.

Tačiau bendrą priemonių veiksmingumą siekiant jų tikslų sunku įvertinti, iš dalies dėl to, kad priemonių lygmeniu sunku nustatyti tinkamas stebėsenos ir vertinimo sistemas. Be to, kai kuriuos rezultatus galima įvertinti tik šalies ir (arba) sektoriaus lygmeniu, jų negalima bendrai įvertinti priemonės lygmeniu, iš dalies dėl šalių ir atitinkamų temų įvairovės. Keliais atvejais (pvz., EPF ir VBFP) aukšto lygio rodikliai, susieti su Tūkstantmečio vystymosi tikslais (iki 2015 m.) ir darnaus vystymosi tikslais (nuo 2015 m.), buvo įtraukti į teisinę bazę ir naudojami visuotinei pažangai vertinti⁴⁴, tačiau:

- i) jie nėra tiesiogiai priskirtini priemonių veiksams;
- ii) jie yra veikiami daugelio išorės veiksnių (pvz., vyriausybės politikos, kitų paramos teikėjų įsikišimo ir tarptautinių aplinkybių);
- iii) pagal juos negalima įvertinti tokių priemonių savybių kaip lankstumas.

Nuo pat priemonių sukūrimo Komisija dėjo pastangas gerinti ataskaitų apie projektų ir programų rezultatus teikimą. Pavyzdžiui, 2015 m. pradėjo veikti ES tarptautinio

⁴⁰ Išskyrus pasiūlymą dėl pajėgumų stiprinimo remiant saugumą ir vystymąsi, žr. 2 skirsnį „Pagrindiniai faktai“.

⁴¹ Žr. 5 skirsnį „Išvados“ ir darnos ataskaitos 65 dalį.

⁴² Pavyzdžiui, žr. 2016 m. Europos Sąjungos priemonių, skirtų finansuoti išorės veiksams, įgyvendinimo 2015 m. metinę ataskaitą, SWD (2016) 456 *final*, 2016 m. gruodžio 19 d.

⁴³ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl IcSP vertinimo 5 skirsnis.

⁴⁴ Žr. 2016 m. gruodžio 19 d. Komisijos tarnybų darbinio dokumento, pridedamo prie dokumento „2016 m. Europos Sąjungos priemonių, skirtų finansuoti išorės veiksams, įgyvendinimo 2015 m. metinė ataskaita“ (SWD (2016) 456 *final*, 2016 m. gruodžio 19 d.), 2/2 dalies 4 priedą. https://ec.europa.eu/europeaid/sites/devco/files/annual-report-swd-part-2-2016-456-20161221_en.pdf.

bendradarbiavimo ir vystymosi rezultatų sistema⁴⁵, kurios pirmoji atrinktų rezultatų ataskaita parengta 2016 m. liepos mėn.⁴⁶ Kitos panašios rezultatų sistemos su strateginiais ir veiklos rodikliais taip pat buvo sukurtos specialiai PNPP II ir PP priemonėms⁴⁷. Nepaisant šių patobulinimų, reikia toliau stengtis priemonių lygmeniu užtikrinti, kad būtų nustatyta aiški stebėsenos ir vertinimo sistema, pagal kurią būtų aiškinama, kaip ES vertina pokyčius.

Įgyvendinimo susitarimų įvairovė atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant priemonių veiksmingumą⁴⁸. Į Bendrą įgyvendinimo reglamentą įtraukus tokius supaprastinimus kaip galimybė teikti subdotacijas arba dotacijas subjektams, neturintiems juridinio asmens statuso, padidėjo EDŽTRP veiksmingumas⁴⁹. Naudojantis išimtimis, reaguoti į krizę pagal IcSP galima taip pat greitai, kaip ir suteikti humanitarinę pagalbą⁵⁰.

Tai, kad buvo nustatyta biudžeto paramos naudojimo tvarka ir pagal PNPP II pradėtas susijęs politinis dialogas, buvo svarbu gerinant politinį dialogą, kuriuo siekta toliau vykdyti tikras reformas ir stabilizavimo programas paramą gaunančiose šalyse. Tai ypač taikytina Vakarų Balkanams, kur minėtos priemonės pradėtos įgyvendinti pirmą kartą⁵¹. Panašiai ir Grenlandijoje, įvedus biudžeto paramos naudojimo tvarką, viešojo finansų valdymo sistemos tapo patikimesnės, pagerėjo nacionalinės administracijos gebėjimas planuoti ir įgyvendinti politikos priemones⁵². Tačiau suinteresuotosios šalys ES procedūras (nustatytas Finansiniame reglamente) tebelaiiko pernelyg ilgomis ir sudėtingomis⁵³.

Pastebėta, kad padaryta didelė pažanga integruojant ES prioritetus į kai kurias programas klimato kaitos ir aplinkosaugos srityse⁵⁴. Tačiau, atsižvelgiant į uždavinių mastą, dar reikia nemažai nuveikti, kad šie klausimai būtų sprendžiami visuose sektoriuose⁵⁵. Šiuo metu toliau dirbama siekiant užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į klausimus, susijusius su žmogaus teisėmis, įskaitant lyčių lygybę ir moterų įgalėjimą, tačiau, remiantis 2-ojo ES lyčių lygybės

---

⁴⁵ Išsamesnė informacija apie ES tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi rezultatų sistemą pateikta adresu https://ec.europa.eu/europeaid/devcos-results-framework_en.

⁴⁶ Šioje ataskaitoje pateikiami atrinkti nuo 2013 m. vidurio iki 2014 m. vidurio ES šalyse partnerėse užbaigtų ES finansuotų vystomojo bendradarbiavimo projektų ir programų rezultatai. Žr.: https://ec.europa.eu/europeaid/eu-international-cooperation-and-development-first-report-selected-results-july-2013-june-2014_en.

⁴⁷ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl PP vertinimo 3 skirsnis ir Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl PNPP II vertinimo 5 skirsnis.

⁴⁸ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl PP vertinimo 5 skirsnis. Metines rinkimų stebėjimo misijų programas galima greitai atnaujinti atsižvelgiant į šalyse partnerėse nuolat besikeičiančius rinkimų kalendorius.

⁴⁹ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl EDŽTRP vertinimo 5 skirsnis.

⁵⁰ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl IcSP vertinimo 5 skirsnis.

⁵¹ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl PNPP II vertinimo 5 skirsnis.

⁵² Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos ir Grenlandijos bei Danijos Karalystės santykių vertinimo 6 skirsnis.

⁵³ Šaltinis – pvz., žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl EDŽTRP vertinimo skirsnį „Išvados“.

⁵⁴ Iš 11-ojo EPF kovai su klimato kaita skiriamas finansavimas padidėjo nuo 3,3 proc. 2014 m. iki 23,3 proc. 2016 m., o pagal VBFP – nuo 17,7 proc. 2014 m. iki 24,9 proc. 2016 m. Šaltinis – rodiklis 12b, ES tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi rezultatų sistema, taip pat iš EBPO Paramos vystymuisi komiteto (DAC) kreditorių duomenų teikimo sistemos gauti duomenys.

⁵⁵ Šaltinis – pvz., žr. Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl VBFP vertinimo 5 skirsnį, Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl EPF vertinimo 5 skirsnį.

veiksmų plano⁵⁶ įgyvendinimo tyrimu⁵⁷, jau pastebimos teigiamos tendencijos, ypač IcSP srityje. Apskritai, atliekant išorės vertinimus, nustatyta, jog dėl to, kad šalių partnerių vyriausybės nėra pakankamai suinteresuotos remti pastangas ginti žmogaus teises arba tam priešinasi, dažnai kyla didelių įgyvendinimo sunkumų.

Efektyvumas

Iš administracinių išlaidų matyti, kad atitinkami priemonių biudžetai efektyviai valdomi⁵⁸.

Nors apskritai veikla organizuojama efektyviai, kai kurios suinteresuotosios šalys mano, jog kai kuriais atvejais priemonių įgyvendinimas yra pernelyg sudėtingas administraciniu požiūriu. Kai kurių suinteresuotųjų subjektų vertinimu Komisija daugiau dėmesio skiria procesui, o ne politikos tikslams ir rezultatams. Vykdamas tokius reikalavimus kaip įvairių politikos sričių integravimas ir laikantis tarptautinių įsipareigojimų, pvz., atsakomybės ir partnerystės principų, taikomos sudėtingos procedūros. Taikant kitus reglamentus (pvz., Reglamentą dėl komiteto procedūros⁵⁹), procedūros tampa sudėtingesnės ir pailgėja laikas, reikalingas priemonėms įgyvendinti.

Palyginti su priemonėmis iš ankstesnės 2007–2013 m. DFP, priemonių efektyvumas šiek tiek padidėjo. To pasiekta, pvz., VBFP teminių programų skaičių sumažinus nuo penkių iki dviejų, nors Visuotinių viešųjų gėrybių ir uždavinių programai tebetruksta lankstumo, nes buvo sukurtos penkios skirtingos biudžeto eilutės⁶⁰. VBFP, EPF, EKP ir PNPP II programavimo procesai tapo efektyvesni atlikus tam tikrus supaprastinimus (pvz., taikomos nacionalinės, o ne ES šalių strategijos, o daugiametės orientacines programas galima pakeisti bendraisiais programavimo dokumentais, jeigu įvykdomi kokybės kriterijai).

Siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi atsakomybės ir partnerystės principų, geografinėms priemonėms taikomas ilgas programavimo procesas. EPF atveju procedūrose dalyvauja ir nacionaliniai ir (arba) regioniniai leidimus suteikiantys pareigūnai, kurių funkcijos dažnai vertinamos kaip varžančios veiksmingumą ir efektyvumą. Nepaisant nuolat teikiamos gebėjimų stiprinimo pagalbos, dažnai tai aiškinama gebėjimų trūkumu⁶¹.

---

⁵⁶ Šaltinis – Europos Parlamento atliktas 2016–2020 m. ES lyčių lygybės veiksmų plano pirmųjų įgyvendinimo Europoje metų vertinimas:

http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU%282017%29603256 2016–2020 m.

⁵⁷ Lyčių lygybės veiksmų planas yra ES lyčių lygybės skatinimo ir moterų bei mergaičių įgalėjimo išorės santykių srityje programa. Pirmiau minėtame Europos Parlamento atliktame įgyvendinimo Europoje vertinime nustatyta, kad ES įvirtino lyčių lygybės ir moterų įgalėjimo sąvoką šalyse partnerėse ir atsižvelgė į patirtį, įgytą įgyvendinant ankstesnį Lyčių lygybės veiksmų planą (2010–2015 m.). IcSP buvo ypač giriama už rezultatus, pasiektus bendradarbiaujant su moterų nevyriausybinėmis ir pilietinės visuomenės organizacijomis (NVO ir PVO) taikant „visos visuomenės įtraukimo“ metodą.

⁵⁸ Žr. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą, pridedamą prie dokumento „2016 m. Europos Sąjungos priemonių, skirtų finansuoti išorės veiksams, įgyvendinimo 2015 m. metinė ataskaita“ (SWD (2016) 456 *final*, 2016 m. gruodžio 19 d.).

⁵⁹ Komiteto procedūra – tai procedūra, kurią taikant komitetai, sudaryti iš valstybių narių atstovų, padeda rengti, priimti ir įgyvendinti ES teisės aktus. Žr. Reglamentą dėl komiteto procedūros adresu <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/ALL/?uri=celex%3A32011R0182>.

⁶⁰ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl VBFP vertinimo 5 skirsnis.

⁶¹ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl 11-ojo EPF vertinimo 5 skirsnis.

Bendro įgyvendinimo reglamento parengimas buvo naujas iš ES biudžeto finansuojamų priemonių, aptariamų šioje ataskaitoje, 2014–2020 m. DFP supaprastinimo aspektas, iš esmės atkartotas rengiant 11-ojo EPF įgyvendinimo reglamentą. Atliekant išorės vertinimus, nustatyta, kad, Bendru įgyvendinimo reglamentu suderinus taisykles ir apribojus išorės finansavimo priemonių aiškinimo skirtumus, priemonių efektyvumas padidėjo, nors ir nelabai daug. Pavyzdžiui, pagal EDŽTRP (konkrečiais atvejais) ir ypač pagal IcSP finansavimą skiriant tiesiogiai, paspartėja įgyvendinimas krizinėse situacijose arba ypatingos skubos atvejais.

Išorės finansavimo priemonių vidaus ir išorės aspektų suderinimas, tarpusavio papildomumas ir sąveika

Kiekviena išorės finansavimo priemonė turi savo konkrečią taikymo sritį, nustatomą pagal tai, kokie svarbūs klausimai sprendžiami taikant šią priemonę (EDŽTRP, BBSSP, IcSP ir PP gali būti taikomos visame pasaulyje), arba pagal geografinį orientavimą (VBFP, EPF, EKP, Sprendimui dėl Grenlandijos ir PNPP II būdingos konkrečios temos).

Trys priemonės aiškiai skirtos papildyti viena kitą taikant skirtingus jų įgyvendinimo metodus:

- 1) EDŽTRP (nepriklausomai ir lanksčiai vykdomi veiksmai);
- 2) IcSP (skirta greitai reaguoti vykdant trumpalaikius ir ilgalaikius veiksmus);
- 3) PP (ES vykdomi veiksmai ir (arba) ginami abipusiai interesai, kurių nėra galimybės finansuoti pagal VBFP, EKP arba PNPP II)⁶².

Dėl peržiūrėtų geografinio programavimo nurodymų, orientavimosi į sektorius, tinkamų sprendimų priėmimo procesų ir patobulintų kokybės vertinimo sistemų priemonių vidaus aspektų suderinamumas iš esmės yra patenkinamas. Tačiau ES delegacijų lygmeniu galima matyti didelius skirtumus.

Komisijos tarnybų darbinuose vertinimo dokumentuose pateikiami keli priemonių tarpusavio papildomumo pavyzdžiai. Pavyzdžiui, pagal EDŽTRP ir PP remiami tam tikri veiksmai, kurie negali būti finansuojami pagal kitas geografines priemones, pvz., tiesioginis bendradarbiavimas su pilietinės visuomenės organizacijomis žmogaus teisių klausimais arba bendradarbiavimas su pramoninėmis šalimis⁶³.

Taip pat nustatyta veiksminga IcSP (pagal ją galima imtis trumpalaikių atsakomųjų veiksmų, kuriems nereikia programavimo) ir geografinių priemonių sąveika. Tačiau imtis veiksmingų tolesnių veiksmų trukdo tai, kad daugumą kitų priemonių varžo ilgi programavimo laikotarpiai, taigi jų procedūroms trūksta lankstumo⁶⁴.

Vis dėlto bendrą priemonių tarpusavio suderinamumą būtų galima dar pagerinti, visų pirma racionalizuojant priemones, kad būtų sumažintos ribos tarp geografinių (11-ojo EPF, EKP, VBFP ir PNPP II) ir teminių priemonių ir (arba) programų (VBFP, IcSP ir PP teminių

⁶² Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis partnerystės priemonės vertinimo 2 skirsnis.

⁶³ Įskaitant tam tikras strategines šalis partneres, pvz.: Braziliją, Indiją, Kiniją ir Meksiką.

⁶⁴ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl IcSP vertinimo 5 skirsnis.

programų), – pagal abiejų rūšių programas galima vykdyti intervencinius veiksmus tose pačiose srityse⁶⁵. Dėl specifinės geografinių priemonių taikymo srities sunku strategiškai ir nuosekliai bendradarbiauti su kai kuriomis šalimis partnerėmis. Bendradarbiaujant su Afrika, taikomos trys geografinės priemonės (EPF, VBFP ir EKP), o bendradarbiavimas žemyno lygmeniu finansuojamas ir pagal VBFP (visos Afrikos programa), ir, šiek tiek sumažinus taikymo sritį, iš 11-ojo EPF (AKR vidaus programa)⁶⁶. Kaip paaikškėjo, sunku stiprinti ir tarpregioninius ryšius, nes, pvz., ES santykius su Karibų ir Lotynų Amerikos valstybėmis apima ir VBFP, ir EPF.

Darbas siekiant užtikrinti politikos suderinamumą vystymosi labui⁶⁷ įgavo pagreitį. Prekybos politikos paramos vystymuisi regioninio bendradarbiavimo srityje analizė rodo, kad vis daugiau dėmesio skiriama prekybos ir vystymosi ryšiams⁶⁸. Saugumo, vystymosi ir humanitarinės pagalbos ryšių plėtojimas taip pat įgavo politinį pagreitį.

Kai kuriuose išorės vertinimuose nurodoma, kad pastebimos tendencijos geografinių priemonių (VBFP, EKP ir 11-ojo EPF) programavimo metu, derinant šalių partnerių ir ES prioritetus, sudaryti į ES interesus orientuotą darbotvarkę. Taip buvo nepaisant to, kad programavimo ir projektų įgyvendinimo laikotarpiu buvo rengiamos išsamios konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis ir, visų pirma EPF atveju, bendrai pasirašomi daugiamečiai programavimo dokumentai ir metiniai veiksmai. Šį akivaizdų kompromisą tarp ES interesų ir (arba) tarptautinių vertybių ir partnerystės principų reikėtų vertinti atsižvelgiant į naują visuotinai patvirtintą Darbotvarkės iki 2030 m. ir DVT politinį kontekstą⁶⁹.

Pridėtinė vertė

ES priemonių pridėtinę vertę galima paaikškinti keliais veiksniais⁷⁰:

- i) ES kompetencija arba patirtimi⁷¹;
- ii) ES kaip viršvalstybinio subjekto pobūdžiu ir su tuo galbūt susijusiu santykinio neutralumu, politine įtaka ir sverto poveikiu⁷²;

⁶⁵ Šaltinis – darnos ataskaitos 33 dalis.

⁶⁶ Be to, pagal IcSP reagavimo į krizes komponentą nagrinėjamu laikotarpiu Afrikai skirta 33 proc. priemonės lėšų.

⁶⁷ Užtikrindama politikos suderinamumą vystymosi labui, ES siekia atsižvelgti į vystymosi tikslus visose savo politikos priemonėse, galinčiose turėti poveikį besivystančioms šalims. Kad tai būtų naudinga besivystančioms šalims ir kad vystomasis bendradarbiavimas būtų veiksmingesnis, siekiama kuo labiau sumažinti įvairių ES politikos priemonių tarpusavio prieštaravimus ir stiprinti jų sąveiką. Politikos suderinamumo siekiant vystymosi tikslų aspektas pirmą kartą į svarbiausius ES teisės aktus įtrauktas 1992 m. ir toliau įtvirtintas Lisabonos sutartyje (Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 208 straipsnis) – ES tarptautiniu mastu tapo pirmtake šioje srityje.

⁶⁸ Žr. 5-ąją ES politikos suderinamumo vystymosi labui ataskaitą (2015 m.) adresu https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en.

⁶⁹ Šaltinis – darnos ataskaitos 51–53 dalys.

⁷⁰ Šaltinis – darnos ataskaitos 37 dalis ir prie šios ataskaitos pridėdamų Komisijos tarnybų darbinio dokumentų 5 skirsnis.

⁷¹ Žr., pvz., informaciją apie Komisijos įsteigtus teminės kompetencijos centrus. Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl PNPP II vertinimo 5 skirsnis. Dėl PP žr., pvz., informaciją apie ES patirtį techninių standartų srityje. Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl PP vertinimo 3 priedas.

⁷² Dialogo partneriai ES dažniausiai vertina kaip subjektą, kuris negina ir neproteguoja vienos konkrečios šalies interesų, o tai svarbu ES siekiant užtikrinti taiką ir saugumą pagal IcSP reagavimo į krizes komponentą ir per rinkimų stebėjimo misijas pagal EDŽTRP.

- iii) kai kurių priemonių geografiniu pasiskirstymu⁷³, įskaitant jų taikymą sudėtingomis aplinkybėmis, kai yra mažiau vystymosi partnerių, ir didele turimų lėšų suma⁷⁴;
- iv) priemonių taikymo sritimi ir paramos formomis (pvz., parama biudžetui, dotacijos, netiesioginis valdymas, derinimo priemonės ir greitas sprendimų priėmimas reaguojant į krizes);
- v) ES gebėjimu vadovauti įgyvendinant bendruosius veiksmus (t. y. bendras programavimas ir bendras įgyvendinimas), ypač kartu su valstybėmis narėmis.

Papildomi veiksniai yra tai, kad priemonės gali būti taikomos siekiant imtis intervencinių veiksmų įvairiais lygmenimis (t. y. nacionaliniu, regioniniu, žemyno), finansavimo nuspėjamumas (ypač kalbant apie EPF, kuriam netaikoma ES biudžeto metinio periodiškumo taisyklė⁷⁵), didesnis dėmesys regioniniam bendradarbiavimui⁷⁶ ir išskirtinės ES galimybės padėti narystės siekiančioms šalims pasirengti narystei ES taikant PNPP.

Kitos specializuotos priemonės turi konkrečią su jų taikymo sritimi susijusią pridėtinę vertę. Pavyzdžiui, IcSP būdingas greitis, lankstumas, gebėjimas prisitaikyti prie kintančių aplinkybių ir taikymas tose zonose, kuriose kitų veikėjų nėra⁷⁷, o pagal EDŽTRP, esant sudėtingai žmogaus teisių padėčiai, galima imtis veiksmų be šalies partnerės vyriausybės sutikimo.

Svarto poveikis

Sudarytos sąlygos, kad, taikant priemones, būtų galima stiprinti politinį dialogą šalies lygmeniu, visų pirma tais atvejais, kai programos įgyvendinamos teikiant paramą biudžetui⁷⁸. Pagal PP politiniai dialogai ir partnerystė su trečiosiomis šalimis stiprinami remiant konkrečią bendradarbiavimo veiklą (grindžiamą abipusiais interesais), padedančią ginti ES interesus ir sukurti išskirtinę politinę įtaką⁷⁹.

Kitas svarbus svarto poveikis yra susijęs su tuo, kad ES delegacijos atlieka paramos teikėjų veiksmų koordinavimo vaidmenį: skatina įvairių ES subjektų veiksmų tarpusavio papildomumą ir suderinamumą ir didina ES matomumą. Tai ypač taikytina tais atvejais, kai pradėti bendri programavimo procesai⁸⁰.

Taikant specializuotas priemones, pvz., BBSSP arba EDŽTRP dėl rinkimų stebėjimo, taip pat dalyvaujama tiksliniame politiniame dialoge. Pagal IcSP, vykstant ES politiniam dialogui, prisidėta užtikrinant, kad daugiau paramos teikėjų lėšų būtų išleidžiama atsižvelgiant į

⁷³ Visame pasaulyje taikoma EDŽTRP, pagal kurią taip pat rengiamos rinkimų stebėjimo misijos, taip pat PP (nors daugiausia dėmesio skiriama strateginiams partneriams).

⁷⁴ Ypač EPF ir VBFP teminis komponentas.

⁷⁵ Metinis periodiškumas – biudžeto principas, pagal kurį išlaidos ir pajamos galioja ir gali būti panaudotos per vienerius metus, kurie prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d. Šaltinis – Reglamento (ES, EURATOMAS) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių 9 straipsnis: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012R0966&from=LI>.

⁷⁶ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl PNPP II vertinimo 5 skirsnis.

⁷⁷ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl IcSP vertinimo 2 skirsnis.

⁷⁸ Šaltiniai – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl EKP 5 skirsnis ir Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl PNPP II vertinimo 5 skirsnis.

⁷⁹ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl PP vertinimo 5 skirsnis.

⁸⁰ Žr. bendro programavimo išorės vertinimą adresu

https://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-eu-joint-programming-process-development-cooperation-2011-2015_en.

konfliktų ypatumus⁸¹. Atliekant vertinimus, taip pat nustatyta tam tikrų neigiamų tendencijų siekiant užtikrinti politinį svarto poveikį – sustiprinti politinį dialogą dėl žmogaus teisių ir pagrindinių vertybių. Šios neigiamos tendencijos visų pirma buvo susijusios su mažėjančiu liberalaus demokratinio vystymosi modelio pripažinimu, mažėjančia oficialios paramos vystymuisi svarba ir naujų dalyvių atsiradimu⁸².

Priemonių finansinio svarto poveikis yra gana didelis, visų pirma dėl to, kad taikomos derinimo priemonės (t. y. VBFP, EPF, EKP ir PNPP atveju)⁸³. Įsteigus patikos fondus, taip pat sukurtas finansinis svortas⁸⁴, net jeigu jo lygis ir ne visada buvo toks, kaip tikėtasi.

Supaprastinimo galimybės

Siekiant gerinti priemonių įgyvendinimo rezultatus, labai svarbu taikyti ekonomiškai efektyvius ir veiksmingus įgyvendinimo mechanizmus. Komisija pradėjo supaprastinimo procesą – daugiamečių programavimo gairių ir metinių sprendimų priėmimo procedūrų peržiūrą. Vis dėlto suinteresuotosios šalys dėl priemonių skaičiaus apskritai ir dėl kai kurių konkrečių priemonių tebesilaikė tos pačios nuomonės – vertino jas kaip sudėtingas ir manė, kad dėl jų sukuriama per didelė administracinė našta ir kad joms trūksta finansinio lankstumo. Į VBFP įtrauktas išsamus geografinių ir teminių programų biudžeto paskirstymas – taip priemonė tampa sudėtingesnė ir ne tokia lanksti, todėl pačioje priemonėje sunku perskirstyti lėšas kitiems tikslams ir keisti prioritetus, ypač tada, kai reikia reaguoti į ekstremalias situacijas ir krizes.

Prieš parengiant 2014–2020 m. DFP, kiekviena priemonė turėjo savo įgyvendinimo taisykles, todėl, taikant 2007–2013 m. DFP, jų įgyvendinimas skyrėsi. Bendru įgyvendinimo reglamentu, su kuriuo iš esmės suderintas EPF įgyvendinimo reglamentas⁸⁵, prie supaprastinimo darbotvarkės įgyvendinimo prisidėta tuo, kad išvengta aiškinimo skirtumų ir problemų⁸⁶. Nuo 2014 m., tęsiant paprastinimo pastangas išorės santykių srityje, daugiausia dėmesio skirta tam, kad išorės partneriams įgyvendinimo lygmeniu būtų panaikinta nereikalinga našta, padidintas priemonių lankstumas ir sumažintas jų sudėtingumas. Numatoma atlikti ir daugiau supaprastinimų, tačiau pirma Taryba ir Europos Parlamentas turi iš dalies pakeisti Finansinį reglamentą, kurį Komisija buvo pasiūliusi peržiūrėti⁸⁷.

Padedama užtikrinti nuoseklius ES išorės veiksmus

ES užtikrina europiečių saugumą ir gerovę aktyviai dalyvaudama pasaulyje vykstančiuose procesuose, gindama savo interesus ir puoselėdama demokratijos, teisinės valstybės ir žmogaus teisių apsaugos vertybes. ES išorės veiksmų politika⁸⁸, be kita ko, apima

⁸¹ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl IcSP 5 skirsnis.

⁸² Šaltinis – darnos ataskaitos 1 langelis, p. 5.

⁸³ Šaltiniai – pvz., Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl VBFP vertinimo 5 skirsnis ir Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl EPF vertinimo 5 skirsnis.

⁸⁴ Žr. priedo dėl paramos paskirstymo 3 lentelę.

⁸⁵ 2015 m. kovo 2 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/323 dėl 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento, OL L 58, p. 17.

⁸⁶ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinis dokumentas dėl Bendro įgyvendinimo reglamento vertinimo, p. 8.

⁸⁷ 2016 m. rugsėjo 14 d. Komisijos pasiūlymas COM(2016) 605 *final*.

⁸⁸ Žr. Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 5 dalį ir 21 straipsnį.

tarptautinius įsipareigojimus, pvz., Darbotvarkę iki 2030 m. ir Paryžiaus susitarimą dėl klimato kaitos, taip pat Visuotinę ES užsienio ir saugumo politikos strategiją, naują Europos konsensą dėl vystymosi, atnaujintą ES ir Afrikos partnerystę, peržiūrėtą Europos kaimynystės politiką, plėtros politiką ir Europos konsensą dėl humanitarinės pagalbos, kurie kartu sudaro sistemą, reikalingą tam, kad ES galėtų pasiekti savo tikslus.

Kad šie tikslai būtų įgyvendinti, ES išorės politikos priemonių rinkinys apima vystomąjį bendradarbiavimą, diplomatiją, taikos bei saugumo užtikrinimo ir gynybos veiksmus, ekonominį bendradarbiavimą, ES plėtrą, humanitarinę pagalbą ir civilinę saugą, sustiprintus kaimynystės ryšius, makrofinansinę paramą, partnerystę sprendžiant visuotinius uždavinius ir prekybą. Politikos priemonėms skirtai šio priemonių rinkinio daliai pagal dabartinę DFP skiriama daugiau kaip trys ketvirtadaliai turimų lėšų, jomis, kaip nurodyta Komisijos tarnybų darbinuose vertinimo dokumentuose, ES išorės veiksmų politiką padedama įgyvendinti nuo 2014 m.

Be to, siekdama, kad ES veiksmingiau remtų stabilumą, saugumą ir darnų vystymąsi šalyse partnerėse, Komisija priėmė pasiūlymą iš dalies pakeisti IcSP reglamentą⁸⁹. Šiuo pakeitimu pašalinama nustatyta spraga, susijusi su ES gebėjimu teikti paramą didinant ES partnerių saugumo sektoriaus pajėgumus, ir ES sudaromos sąlygos išimtinėmis ir aiškiai apibrėžtomis aplinkybėmis remti karinius subjektus.

Vykdamas bendrą programavimą su valstybėmis narėmis ir kitais paramos teikėjais, užtikrinamas nuoseklesnis ir matomesnis ES reagavimas į šalių partnerių vystymosi poreikius. 2017 m. kovo mėn. paskelbtame specialiaame vertinime⁹⁰ nustatyta, kad bendro programavimo, vykdomo kartu su valstybėmis narėmis, srityje padaryta pažanga, iš kurios matyti, kad, nepaisant to, jog šis procesas dar tik prasidėjo, jis yra naudingas ir ES, ir jos valstybėms narėms. Reikės toliau spręsti uždavinius, susijusius su poreikiu užtikrinti, kad šalys partnerės prisiimtų atsakomybę už procesą ir jo rezultatus.

Nors pagal geografines priemones šalyse partnerėse daugiausia bendradarbiaujama su jų valdžios institucijomis, taip pat nuolat bendradarbiaujama ir su pilietinės visuomenės organizacijomis – taip siekiama padėti stiprinti šių organizacijų gebėjimus ir kuriant pilietinę visuomenę, gebančią skatinti reformas ir reikalauti valdžios atskaitomybės. Kai kurios priemonės ir programos, kaip antai EDŽTRP ir VBFP pilietinės visuomenės organizacijų ir vietos valdžios institucijų programa (CSO-LA), visų pirma skirtos pilietinei visuomenei remti.

Akivaizdu, kad vidaus ir išorės politika yra glaudžiai susijusios, pvz., migracijos krizės atveju, kai buvo būtina užtikrinti priemonių tarpusavio koordinavimą ir papildomumą. ES vidaus politikos prioritetai, kiek įmanoma, nuosekliai ir darniai integruoti į išorės veiksmus siekiant apsaugoti ES interesus ir skatinti įgyvendinti abipusiškai naudingus sprendimus, juos nustatant taip pat naudotasi tuo, kad pagal PP ypatingas dėmesys skiriamas vidaus ir išorės politikos santykiui.

---

⁸⁹ Daugiau informacijos rasite 2 skirsnyje „Pagrindiniai faktai“.

⁹⁰ Žr. ES bendro vystomojo bendradarbiavimo programavimo proceso išorės vertinimą (2017 m. kovo mėn.), http://ec.europa.eu/europeaid/evaluation-eu-joint-programming-process-development-cooperation-2011-2015_en.

Kad būtų tinkamai atsižvelgiama į išorės interesus ir įgyvendinami visuotiniai tikslai, siekiama užtikrinti glaudesnę ES vidaus ir išorės tarnybų bendradarbiavimą⁹¹ ir taip užtikrinti, kad būtų laikomasi nuoseklaus požiūrio ir būtų išvengta dubliavimosi ir sutapimų. Kad padėtų didinti nuoseklumą, užtikrintų ES veiksmų tarpusavio papildomumą ir netaikytų prieštaringų metodų, išorės tarnybos turi turėti išsamesnę informaciją apie veiklą, vykdomą už ES ribų, visų pirma apie visuotinius uždavinius, pvz., klimato kaitą, biologinę įvairovę ar kovą su terorizmu. Šiuo metu yra daug įvairių programavimo dokumentų, skirtų konkrečiai šaliai, regionui ar žemynui, todėl apie išorės veiksmus sunku susidaryti aiškų bendrą įspūdį⁹².

Padedama įgyvendinti ES pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo prioritetus

Pažangus, tvarus ir integracinis augimas yra pagrindinė sritis, kuriai skiriama ES išorės pagalba. Priemonėmis padedama užtikrinti pažangų augimą remiant su prekyba susijusius projektus ir formuojant bendrus kovos su klimato kaita ir aplinkosaugos metodus.

Pagal Pokyčių darbotvarkę⁹³, kuria siekiama gerokai padidinti ES išorės pagalbos poveikį ir veiksmingumą, daugelyje šalių partnerių ES pagalba šalies lygmeniu turi būti skiriama tik trims arba mažiau sektorių. Nuo tada ES parama visų pirma skiriama dviem prioritetinėms Pokyčių darbotvarkės sritims, viena iš jų – integracinis ir tvarus augimas, orientuotas į žmogaus ir socialinę raidą⁹⁴.

PNPP II tikslas aiškus – stiprinti paramą gaunančių šalių ekonominę ir socialinę vystymąsi siekiant įgyvendinti strategijoje „Europa 2020“ nustatytus pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo tikslus. Kaip matyti iš veiksmų, patvirtintų pagal įvairias metines veiksmų programas, taikant vystymosi priemones, daug dėmesio skiriama pažangiam, tvariam ir integraciniam augimui⁹⁵. PP, kaip ir Sprendimu dėl Grenlandijos, taip pat padedama įgyvendinti šiuos ES prioritetus. Vienas iš konkrečių PP tikslų – skatinti tarptautiniu mastu įgyvendinti strategiją „Europa 2020“ visais jos aspektais (pvz., darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo, investicijų ir MVĮ).

Nuo 2008 m. Komisija taiko derinimo priemones įvairiuose pasaulio regionuose ir taip pritraukia investicijas bei skatina ekonominę plėtrą. Šie derinimo veiksmai apima įvairias intervencijos sritis (infrastruktūros projektus, labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių finansavimą ir t. t.), o jų sukuriama pridėtinė vertė skiriasi atsižvelgiant į konkretų papildomos naudos tikslą, kuriam pasiekti jie yra skirti, taip pat į konkrečios šalies, kurioje vykdomi šie veiksmai, ekonomines sąlygas (pvz., makroekonominę sistemą, verslui palankią aplinką, investicinį klimatą).

---

⁹¹ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl PP vertinimo 5 skirsnis.

⁹² Žr., pvz., 4 skirsnyje „Išorės finansavimo priemonių vidaus ir išorės aspektų suderinimas, tarpusavio papildomumas ir sąveika“ pateiktą Afrikoje įgyvendinamų priemonių aprašymą.

⁹³ COM(2011) 637, 2011 m. spalio 13 d.

⁹⁴ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinis dokumentas, pridedamas prie dokumento „2016 m. Europos Sąjungos priemonių, skirtų finansuoti išorės veiksams, įgyvendinimo 2015 m. metinė ataskaita“ (SWD (2016) 456 *final*, 2016 m. gruodžio 19 d.).

⁹⁵ Šaltinis – Komisijos 2016 m. Europos Sąjungos priemonių, skirtų finansuoti išorės veiksams, įgyvendinimo 2015 m. metinė ataskaita, SWD (2016) 456 *final*, 2016 m. gruodžio 19 d.

Ilgalaikis poveikis

Išorės vertinimuose atkreipiamas dėmesys į tai, kad, norint įvertinti ilgalaikį priemonių poveikį, kai jos dar tik pusiau įgyvendintos, kyla akivaizdžių sunkumų, nes pagal kai kurias iš jų dar tik neseniai pradėta įgyvendinti daug projektų ir programų, todėl daugeliu atvejų atskaitos scenarijus dar nenustatytas.

Vis dėlto, atliekant kai kuriuos vertinimus, pavyko išnagrinėti, kokių laimėjimų pasiekta įgyvendinant ankstesnes priemones, ir nustatytos teigiamos pagrindinių rodiklių tendencijos. Pavyzdžiui, pagal VBFP pastaraisiais metais buvo remiamas 50 nacionalinių ir regioninių klimato strategijų projektų rengimas; kai kuriose kaimyninėse šalyse, nepaisant sudėtingų aplinkybių (pvz., pasaulinės ekonomikos krizės, regioninių krizių, pilietinių karų, terorizmo ir migracijos krizės), padaryta didelė pažanga tam tikrose valdymo srityse (pvz., viešojo administravimo srityje Gruzijoje). Dėl PP laikotarpio vidurio vertinime daroma išvada, kad, pagal šią priemonę suteikta parama numatoma sėkmingai pasiekti laukiamo poveikio⁹⁶.

Tai, kaip seksis siekti šiuo metu priemonėse nustatytų tikslų, priklauso nuo įvairių išorės veiksnių, kurių neįmanoma kontroliuoti priemonėmis, pvz., nacionalinės atsakomybės, politinės valios ir šalies administracinių gebėjimų. Išorės santykių srityje neveikimo arba pavėluotų veiksmų pasekmės būtų katastrofiškos, jeigu padidėtų nestabilumas ar suintensyvėtų konfliktas arba karas, ypač ES kaimyninėse šalyse, o tai galėtų turėti šalutinį poveikį ir pačiai ES.

5. Išvados

Apibendrinant galima daryti išvadą, kad dabartinis priemonių rinkinys tebėra aktualus ir teikia pakankamai daug galimybių veikti. Todėl šiame etape jų nereikia keisti priimant pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamo akto arba deleguotuosius aktus.

Tačiau prie šios atskaitos pridedamuose Komisijos tarnybų darbinuose dokumentuose nurodomi kai kurie aspektai, kuriems ateityje reikėtų skirti dėmesio siekiant pagerinti ES išorės veiksmų įgyvendinimą ir įgyti patirties naujoms priemonėms rengti.

Likusiu priemonių įgyvendinimo laikotarpiu ir rengiant naujas priemones bus atsižvelgta į klausimus, nagrinėtus įvairiuose išorės vertinimuose. Visų pirma:

- labai svarbi yra Darbotvarkė iki 2030 m., nes joje nustatyti visuotiniai plataus užmojo darnaus vystymosi tikslai, ji grindžiama įvairių suinteresuotųjų subjektų partnerystėmis ir joje pabrėžiama, kokia svarbi yra su pagalba nesusijusi darbotvarkė ir tikslų tarpusavio sąsajos, įskaitant saugumo ir vystymosi santykį. Į darnaus vystymosi tikslus turi būti nuolat ir nuosekliai atsižvelgiama vykdant ES išorės veiksmus. Laikantis Darbotvarkės iki 2030 m., Visuotinėje strategijoje ir naujajame Europos konsensuse dėl vystymosi pateikiama nauja ES išorės veiksmų vizija⁹⁷;

⁹⁶ Šaltinis – Komisijos tarnybų darbinio dokumento dėl PP vertinimo 5 skirsnis.

⁹⁷ Taip pat žr. 2017 m. kovo 25 d. Romos deklaraciją.

- priemonių pagrindas – pagrindinių vertybių ir žmogaus teisių propagavimas, tačiau iš išorės vertinimų matyti, kad daugelyje šalių vis sunkiau remti ir įgyvendinti šią darbotvarkę, taip pat vis mažiau pilietinės visuomenės organizavimo galimybių. Todėl ES tampa sunku veikti šiomis svarbiomis kryptimis ir atsiranda dar viena galima priešprieša tarp pagrindinių ES išorės veiksmų elementų ir partnerystės bei atsakomybės principų;
- dabartinėmis įvairių krizių ir konfliktų sąlygomis ES daugiametę finansinę programą turi būti įmanoma greitai pritaikyti prie kintančių prioritetų ir nenumatytų įvykių, taip pat greitai įgyvendinti priemones vietoje⁹⁸. Pagal priemones finansuojamiems išorės veiksams taip pat reikalingas finansinis ir kitoks lankstumas, kad būtų galima deramai spręsti daugelį pasaulio arenoje ES išskylančių uždavinių. Šį lankstumą reikia didinti įvairiais lygmenimis. Tai reiškia, kad reikėtų pradėti nuo biudžeto – įtraukti didesnius rezervus, taip pat vykdyti daugiametį programavimą ir užtikrinti didesnę supaprastinimą įgyvendinimo lygmeniu, kad padidėtų priemonių veiksmingumas ir efektyvumas;
- reikėtų iš naujo įvertinti ilgalaikių įsipareigojimų remti reformas šalyse partnerėse ir trumpalaikių veiksmų pusiausvyrą. Tai rodo priešpriešą tarp nuspėjamumo, susijusio su įsipareigojimais dėl pagalbos veiksmingumo, ir ES išorės pagalbos lankstumo;
- apskritai reikia apsvaistinti taikos ir saugumo palaikymo užmojus vykdam išorės veiksmus ateityje⁹⁹. Remiantis neseniai sukaupta patirtimi, ir toliau bus reikalingas gebėjimas greitai ir lanksčiai reaguoti į krizes;
- nors yra priemonių suderinamumo įrodymų, jį būtų galima pagerinti sumažinus priemonių skaičių. Tai padėtų užtikrinti geresnę sąveiką veiklos lygmeniu, visų pirma tarp geografinių ir teminių priemonių ir programų, pagal kurias intervenciniai veiksmai vykdomi tose pačiose srityse;
- nors apskritai ES prioritetų integravimas, pvz., klimato kaitos ir aplinkosaugos srityse, buvo sėkmingas, tam tikromis aplinkybėmis tai padaryti buvo sunku, visų pirma dėl šalių partnerių priešinosi ir dėl galimos priešpriešos tarp siekio toliau įgyvendinti ES darbotvarkę, pvz., skatinti veiksmus, kuriais siekiama spręsti visuotinius uždavinius ir išsaugoti visuotines viešąsias gėrybes, arba spręsti migracijos ir saugumo klausimus, ir atsakomybės bei partnerystės principų;
- būtina geriau suformuluoti vidaus ir užsienio politikos tikslų tarpusavio sąsajas. Taip pat, remiantis patirtimi, įgyta įgyvendinant VBFP Visuotinių viešųjų gėrybių ir uždavinių programą ir PP, kuri taikoma visame pasaulyje, reikėtų sukurti alternatyvius šio bendradarbiavimo metodus;
- pagal VBFP taikomu diferenciacijos principu sąmoningai apribota ES galimybė dvišaliu pagrindu bendradarbiauti su didesnes nei vidutinės pajamas gaunančiomis šalimis. pagal

⁹⁸ Šaltinis – 2016 m. rugsėjo 14 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai „2014–2020 m. daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūra (tikslinimas). Į rezultatus orientuotas ES biudžetas“, COM(2016) 603 *final*.

⁹⁹ Komisija, COM(2017) 2025, 2017 m. kovo 1 d. Baltoji knyga dėl Europos ateities; COM(2017) 315, 2017 m. birželio 7 d., Diskusijoms skirtas dokumentas dėl Europos gynybos ateities; COM(2017) 358, 2017 m. birželio 28 d., Diskusijoms skirtas dokumentas dėl ES finansų ateities.

Darbotvarkę iki 2030 m. ir Europos konsensuą dėl vystymosi ES privalo siekti bendradarbiauti su visomis šalimis, įskaitant labiau pažengusias besivystančias šalis ir strateginius partnerius;

- šias bendradarbiavimo su ES valstybėmis narėmis galimybes reikėtų toliau stiprinti, visų pirma vykdant bendrą programavimą. Tačiau tam reikėtų, kad šalių partnerių vyriausybės ir valstybės narės tam tikrose šalyse prisiimtų didesnius įsipareigojimus.

Priedai

1 lentelė. Išlaidų suskirstymas pagal paramą gaunančias šalis ir regionus ir pagal priemones (EUR)

Paramą gaunanti zona	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
AKR šalys	50 000				50 000		50 000			50 000
Afganistanas		202 117 199	246 915 514	80 012 500	529 045 213		5 455 034	82 784 018	68 499 400	156 738 452
Afrika		25 000 000	45 389 112	0	70 389 112		18 454 143	17 704 909		36 159 052
Visos šalys	354 363 692	477 729 883	460 030 436	255 364 877	1 547 488 888		28 808 414	193 239 844	116 665 509	338 713 766
Azija	74 707 123	76 373 104	97 237 355	27 917 210	276 234 792	50 000	11 450 597	27 610 794	24 289 944	63 401 334
Azija ir Ramiojo vandenyno bei Pietų šalys		5 000 000			5 000 000			1 537 420	1 151 777	2 689 197
Bangladeša	25 000 000	99 050 000	136 771 841	1 678 159	262 500 000			6 438 475	23 747 197	30 185 672
Butanas			44 000 000		44 000 000				1 500 000	1 500 000
Bolivija	102 633 200	20 000 000	7 000 000		129 633 200		2 298 641	35 753 173	173 539	38 225 353
Brazilija		4 000 000			4 000 000				12 855	12 855
Kambodža	50 000 000	40 000 000	30 000 000	40 000 000	160 000 000		6 315 150	21 679 488	9 229 926	37 224 565
Žalasis Kyšulys		1 250 000	5 000 000		6 250 000		1 250 000			1 250 000
Centrinės Afrikos regionas	5 000 000				5 000 000			2 000 000		2 000 000
Centrinės Amerikos regionas		34 000 000	21 000 000		55 000 000			15 001 365	162 030	15 163 395
Vidurinės Azijos regionas	10 000 000	76 300 000	20 000 000	297 320	106 597 320		574 447	22 402 408	10 535 038	33 511 892
Kolumbija		67 000 000	30 680 000	40 000 000	137 680 000			10 447 404	21 345 700	31 793 104
Kuba		7 700 000	1 850 000		9 550 000			43 500	2 058 504	2 102 004
Elvadoras			13 400 000	6 400 000	19 800 000				3 364 374	3 364 374
Salvadoras		5 000 000	50 000 000		55 000 000			418 410	32 035	452 445
ES valstybės narės	36 000 000	250 000			36 250 000		12 125 543	12 315 458	2 216 354	26 657 354
Gvatemala	25 000 000	5 000 000	10 300 000	15 000 000	55 300 000			116 367	5 322 191	5 438 558
Bisau Gvinėja		4 000 000			4 000 000			1 265 880		1 265 880
Haitis	5 000 000				5 000 000		419 202	1 316 856	122 474	1 858 531
Hondūras	51 600 000	30 000 000	5 668 320	12 231 680	99 500 000		2 827 150	13 520 342	3 538 567	19 886 059
Irakas		50 011 154	43 400 000		93 411 154			4 010 759	14 335 231	18 345 990
Kirgizija	30 000 000	49 130 000	23 000 000		102 130 000		45 530	20 586 377	2 342 538	22 974 445
Laosas		44 500 000	31 000 000		75 500 000			6 120 161	6 362 441	12 482 602
Lotynų Amerikos ir Karibų jūros regionas	10 000 000	20 500 000	10 000 000		40 500 000			6 524 544	4 905 002	11 429 546
Lotynų Amerikos šalys	59 572 759	63 493 537	137 977 263	70 210 000	331 253 559		900 198	31 347 360	34 876 313	67 123 871
Liberija			6 000 000		6 000 000					0
Madagaskaras		8 000 000			8 000 000			1 830 902		1 830 902
Malis	270 000		6 000 000		6 270 000		147 825			147 825
Mauricijus			3 000 000		3 000 000					0
Įvairios šalys	329 576 970	198 422 948	299 720 551	43 037 840	870 758 309		133 340 070	166 690 507	101 002 434	401 033 011
Mongolija	8 200 000				8 200 000			1 482 119	164 062	1 646 181
Mianmaras	60 000 000	70 000 000	-1 783 574		128 216 426		15 228 889	24 241 879	1 750 005	41 220 772
Artimieji ir Vidurio Rytai	0		20 000 000		20 000 000					0
Nepalas	22 650 000	125 000 000	81 400 000	1 650 000	230 700 000			56 470 775	3 635 183	60 105 958
Nikaragva	8 000 000	20 000 000	20 000 000		48 000 000			6 640 797	1 461 447	8 102 244
Nigeris	11 000 000		663 143		11 663 143			4 001 025		4 001 025
Ramiojo vandenyno regionas	1 900 000				1 900 000			1 509 920		1 509 920
Pakistanas	97 500 000	128 000 000	45 520 000	60 000 000	331 020 000		601 625	21 661 085	10 167 752	32 430 461
Visos Afrikos regionas	97 577 288	101 404 040	81 382 007	88 280 888	368 644 223		19 549 037	51 074 376	38 590 783	109 214 197
Paragvajus	1 984 000	2 000 000	57 660 000	1 650 000	63 294 000		457 625	1 048 324	2 493 386	3 999 334
Peru	5 000 000	43 300 000		-8 895	48 291 105	4 650 000		12 494 428	697 594	17 842 022
Filipinai	76 000 000		6 100 000		82 100 000			14 699 345	579 009	15 278 354
Ruanda	4 000 000				4 000 000			2 006 600		2 006 600
Samoa		3 000 000			3 000 000					0
Seišellai	3 000 000				3 000 000			246 560	422 650	669 210
Pietų Afrika		27 795 000	64 245 800	-120 920	91 919 880		5 141 312	7 549 795	2 206 878	14 897 985
Pietryčių Azijos regionas	35 000 000	30 000 000	40 000 000		105 000 000		1 309 455	1 560 413	6 977 070	9 846 938
Šri Lanka	14 000 000	38 000 000	12 000 000	30 000 000	94 000 000			4 467 653	6 235 206	10 702 860
Sudanas			8 500 000		8 500 000					0
Surinamas		3 000 000			3 000 000			1 050 000		1 050 000
Tadžikistanas	35 000 000	15 000 000			50 000 000			4 454 772	2 326 027	6 780 799
Teritorijos į rytus nuo Jordanijos	2 500 000		-1 256 580	-73 277	1 170 143		379 113	588 908	28 523	996 544
Tailandas		13 700 000			13 700 000			4 312 625	1 073 705	5 386 330
Togas			10 000 000		10 000 000					0
Turkmėnistanas			9 530 000		9 530 000					0
Skirta ne šalims	313 489 148	171 967 039	200 886 050	13 349 529	699 691 765	3 089 560	81 204 489	199 293 054	94 974 110	378 561 212
Uzbekistanas	20 000 000		21 500 000	600 000	42 100 000			3 169 260	4 278 861	7 448 121
Vietnamas	14 000 000	1 100 000	108 000 000		123 100 000					0
Vakarų Afrikos regionas			5 200 000		5 200 000					0
Jemenas	51 000 000		23 104 914	8 895 086	83 000 000			23 677 436	17 498 708	41 176 144
IŠ VISO	2 050 574 180	2 407 093 903	2 597 992 151	796 371 997	7 852 032 231	7 789 560	329 879 344	1 151 157 103	671 057 239	2 159 883 246
VBFP AKR	Skirta suma					Išmokėta suma				
Paramą gaunanti zona	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Visos Afrikos regionas	97 577 288	101 404 040	81 382 007	88 280 888	368 644 223		19 549 037	51 074 376	38 590 783	109 214 197
Pietų Afrika		27 795 000	64 245 800	-120 920	91 919 880		5 141 312	7 549 795	2 206 878	14 897 985
Visos šalys			10 000 000		10 000 000				40 210	40 210
IŠ VISO	97 577 288	129 199 040	155 627 807	88 159 968	470 564 102	0	24 690 349	58 624 171	40 837 871	124 152 391

VBFP ALA	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	Iš viso	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	Iš viso
Paramą gaunanti zona										
Bolivija	102 633 200	20 000 000			122 633 200		2 298 641	35 753 173	173 539	38 225 353
Centrinės Amerikos regionas		34 000 000	21 000 000		55 000 000			15 001 365	162 030	15 163 395
Kolumbija		67 000 000	30 680 000	40 000 000	137 680 000			10 447 404	21 345 700	31 793 104
Kuba		7 700 000	1 850 000		9 550 000			43 500	2 058 504	2 102 004
Ekvadoras			13 400 000	6 400 000	19 800 000				3 364 374	3 364 374
Salvadoras		5 000 000	50 000 000		55 000 000			418 410	32 035	450 445
Gvatemala	25 664 313	5 000 000	10 300 000	15 000 000	55 964 313		527 891	116 367	5 322 191	5 966 449
Hondūras	51 600 000	30 000 000	5 668 320	12 231 680	99 500 000		2 827 150	13 520 342	3 538 567	19 886 059
Lotynų Amerikos ir Karibų jūra	10 000 000	12 000 000			22 000 000			5 076 743	3 552 168	8 628 910
Lotynų Amerikos šalys	59 572 759	63 493 537	137 977 263	70 210 000	331 253 559		900 198	31 347 360	34 876 313	67 123 871
Nikaragva	8 000 000	20 000 000	20 000 000		48 000 000			6 640 797	1 461 447	8 102 244
Paragvajus	1 984 000	2 000 000	57 660 000	1 650 000	63 294 000		457 625	1 048 324	2 493 386	3 999 334
Peru		43 300 000			43 300 000			12 153 323	697 594	12 850 917
Iš viso	259 804 272	309 493 537	348 535 583	145 141 680	1 062 975 072		7 011 504	131 567 108	79 077 847	217 656 459

VBFP Azija	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	Iš viso	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	Iš viso
Paramą gaunanti zona										
Afganistanas	182 500 000	202 117 199	246 915 514	80 012 500	711 545 213		5 455 034	82 784 018	68 499 400	156 738 452
Visa Azija	94 707 123	96 373 104	167 237 355	27 917 210	386 234 792	50 000	11 450 597	27 617 966	38 687 050	77 805 612
Bangladešas	31 000 000	91 050 000	136 771 841	1 678 159	260 500 000			8 564 529	23 747 197	32 311 726
Butanas			39 000 000		39 000 000				1 500 000	1 500 000
Kambodža	50 000 000	40 000 000	30 000 000	40 000 000	160 000 000		6 315 150	21 679 488	9 229 926	37 224 565
Vidurinės Azijos regionas	10 000 000	76 300 000	20 000 000	297 320	106 597 320		574 447	22 402 408	10 535 038	33 511 892
Irakas		50 011 154	43 400 000		93 411 154			4 010 759	14 335 231	18 345 990
Kirgizija	30 000 000	49 130 000	23 000 000		102 130 000		45 530	20 586 377	2 342 538	22 974 445
Laosas		44 500 000	31 000 000		75 500 000			6 120 161	6 362 441	12 482 602
Mongolija	8 200 000				8 200 000			1 482 119	1 646 062	1 646 181
Mianmaras	120 000 000	70 000 000	-1 783 574		188 216 426		15 228 889	50 044 302	1 750 005	67 023 195
Nepalas	22 650 000	127 000 000	81 400 000	1 691 644	232 741 644			57 939 659	3 688 132	61 627 790
Pakistanas	97 500 000	124 000 000	45 520 000	60 000 000	327 020 000		601 625	21 661 085	9 491 689	31 754 398
Filipinai	76 000 000		6 100 000		82 100 000			14 699 345	579 009	15 278 354
Pietų Azijos regionas	10 000 000				10 000 000		4 000 000			4 000 000
Šri Lanka	14 000 000	38 000 000	12 000 000	30 000 000	94 000 000			4 467 653	6 235 206	10 702 860
Tadžikistanas	35 031 914	15 000 000			50 031 914	31 914		4 454 772	2 326 027	6 812 713
Teritorijos į rytus nuo Jordanijos	2 500 000		-1 256 580	-73 277	1 170 143		379 113	588 908	28 523	996 544
Tailandas		10 000 000			10 000 000			3 063 048	1 073 705	4 136 752
Turkmenistanas			9 530 000		9 530 000			0	0	0
Uzbekistanas	20 000 000		26 500 000	600 000	47 100 000			6 169 260	4 278 861	10 448 121
Vietnamas	14 000 000	1 100 000	108 000 000		123 100 000			0	0	0
Jemenas	51 000 000		23 104 914	8 895 086	83 000 000			23 677 436	17 498 708	41 176 144
Iš viso	869 089 037	1 034 581 457	1 046 439 469	251 018 642	3 201 128 605	81 914	44 050 385	382 013 292	222 352 747	648 498 338

VBFP CSO-LA	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Paramą gaunanti zona										
Visos šalys	212 764 950	226 381 335	246 680 952	255 803 719	941 630 956	0	17 442 547	111 678 828	73 795 397	202 916 772
ES valstybės narės	36 000 000	250 000	0	0	36 250 000	0	12 125 543	12 315 458	2 216 354	26 657 354
IŠ VISO	248 764 950	226 632 045	246 680 952	255 803 719	977 885 892	0	29 568 799	123 997 915	76 011 750	229 574 465

VBFP ENER	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Paramą gaunanti zona										
Visos šalys	82 851 742	67 875 236	86 191 412	0	236 918 390	0	4 169 082	37 000 000	5 416 647	46 585 729
IŠ VISO	82 851 742	67 875 236	86 191 412	0	236 918 390	0	4 169 082	37 000 000	5 416 647	46 585 729

BBSSP	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Paramą gaunanti zona										
Armėnija	0	1 000 000	3 700 000	0	4 700 000	0	0	0	239 726	239 726
Baltarusija	0	1 000 000	3 500 000	0	4 500 000	0	0	0	0	0
Vidurinės Azijos regionas	11 600 000	8 000 000	0	0	19 600 000	0	12 764 449	3 685 551	0	16 450 000
Kinija	0	3 000 000	0	0	3 000 000	0	0	0	579 899	579 899
Iranas	0	0	5 000 000	0	5 000 000	0	0	0	419 126	419 126
Irakas	1 500 000	0	0	0	1 500 000	0	0	0	0	0
Įvairios šalys	4 046 872	10 386 786	7 669 456	37 984 131	60 087 245	0	126 333	4 336 829	1 965 696	6 428 859
Marokas	0	2 000 000	0	0	2 000 000	0	0	0	0	0
Pietryčių Azijos regionas	0	0	1 000 000	0	1 000 000	0	0	0	0	0
Tanzanija	4 000 000	0	0	0	4 000 000	0	0	1 201 200	0	1 201 200
Turkija	0	0	3 000 000	0	3 000 000	0	0	0	0	0
Ukraina	8 200 000	34 500 000	46 500 000	0	89 200 000	0	0	63 580 092	8 794 908	72 375 000
IŠ VISO	29 346 872	59 886 786	70 369 456	37 984 131	197 587 245	0	12 890 782	72 803 673	11 999 355	97 693 810

VBFP ENV	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Paramą gaunanti zona										
AKR šalys	50 000	0	0	0	50 000	0	50 000	0	0	50 000
Afrika	0	10 000 000	20 000 000	0	30 000 000	0	0	5 168 333	13 125	5 181 458
Visos šalys	45 628 310	23 059 016	18 985 271	0	87 672 597	0	2 199 416	13 836 582	9 980 059	26 016 057
Azija ir Ramiojo vandenyno be	0	5 000 000	0	0	5 000 000	0	0	1 537 420	1 151 777	2 689 197
Bangladešas	0	8 000 000	0	0	8 000 000	0	0	1 474 002	0	1 474 002
Butanas	0	0	5 000 000	0	5 000 000	0	0	0	0	0
Žaliosis Kyšulys	0	0	5 000 000	0	5 000 000	0	0	0	0	0
Centrinės Afrikos regionas	5 000 000	0	0	0	5 000 000	0	0	2 000 000	0	2 000 000
Bisau Gvinėja	0	4 000 000	0	0	4 000 000	0	0	1 265 880	0	1 265 880
Lotynų Amerikos ir Karibų jūr	0	8 500 000	10 000 000	0	18 500 000	0	0	1 447 801	1 352 834	2 800 636
Liberija	0	0	6 000 000	0	6 000 000	0	0	0	0	0
Madagaskaras	0	8 000 000	0	0	8 000 000	0	0	1 830 902	0	1 830 902
Malis	270 000	0	6 000 000	0	6 270 000	0	147 825	0	0	147 825
Mauricijus	0	0	3 000 000	0	3 000 000	0	0	0	0	0
Ivairios šalys	41 500 000	60 000 000	46 300 000	0	147 800 000	0	2 696 440	25 113 281	9 142 878	36 952 600
Nigeris	11 000 000	0	663 143	0	11 663 143	0	0	4 001 025	0	4 001 025
Ramiojo vandenyno regionas	1 900 000	0	0	0	1 900 000	0	0	1 509 920	0	1 509 920
Peru	5 000 000	0	0	-8 895	4 991 105	4 650 000	0	341 105	0	4 991 105
Ruanda	4 000 000	0	0	0	4 000 000	0	0	2 006 600	0	2 006 600
Samoa	0	3 000 000	0	0	3 000 000	0	0	0	0	0
Seišeliai	3 000 000	0	0	0	3 000 000	0	0	246 560	422 650	669 210
Pietryčių Azijos regionas	0	10 000 000	0	0	10 000 000	0	0	0	1 508 584	1 508 584
Sudanas	0	0	8 500 000	0	8 500 000	0	0	0	0	0
Surinamas	0	3 000 000	0	0	3 000 000	0	0	1 050 000	0	1 050 000
Togas	0	0	10 000 000	0	10 000 000	0	0	0	0	0
Skirta ne šalims	46 700 000	34 082 704	31 020 000	0	111 802 704	2 550 000	23 958 804	24 121 209	22 014 150	72 644 162
Vakarų Afrikos regionas	0	0	5 200 000	0	5 200 000	0	0	0	0	0
IŠ VISO	164 048 310	176 641 720	175 668 414	-8 895	516 349 548	7 200 000	29 052 485	86 950 621	45 586 057	168 789 162

VBFP ERASM	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Paramą gaunanti zona										
Visos šalys	100 356 946	96 212 671	111 672 639	13 657 885	321 900 141	507 646	43 156 741	86 867 447	45 170 650	175 702 485
IŠ VISO	100 356 946	96 212 671	111 672 639	13 657 885	321 900 141	507 646	43 156 741	86 867 447	45 170 650	175 702 485

VBFP FOOD	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Paramą gaunanti zona										
Visos šalys	1 000 000	123 824 295	106 172 802	-438 842	230 558 255	0	173 703	20 637 577	25 042 857	45 854 137
Bolivija	0	0	7 000 000	0	7 000 000	0	0	0	0	0
Brazilija	0	4 000 000	0	0	4 000 000	0	0	0	12 855	12 855
Žaliosis Kyšulys	0	1 250 000	0	0	1 250 000	0	1 250 000	0	0	1 250 000
Haitis	5 000 000	0	0	0	5 000 000	0	419 202	1 316 856	122 474	1 858 531
Ivairios šalys	153 782 990	37 897 010	91 906 730	-523 612	283 063 118	0	22 684 458	52 554 537	34 302 969	109 541 964
Pakistanas	0	4 000 000	0	0	4 000 000	0	0	0	676 063	676 063
Pietryčių Azijos regionas	15 000 000	0	0	0	15 000 000	0	1 309 455	1 560 413	1 650 894	4 520 762
Skirta ne šalims	26 200 000	548 774	189 185	0	26 937 959	0	7 537 469	5 570 806	4 310 318	17 418 593
IŠ VISO	200 982 990	171 520 079	205 268 717	-962 454	576 809 333	0	33 374 287	81 640 188	66 118 431	181 132 906

VBFP HUMA	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Paramą gaunanti zona										
Visos šalys	11 200 000	36 590 000	2 000 000	0	49 790 000	0	4 669 554	9 929 369	2 430 550	17 029 472
Kelios šalys	101 893 980	74 920 558	148 633 821	42 516 179	367 964 538	0	101 893 980	77 297 603	50 743 108	229 934 691
Skirta ne šalims	50 000 000	41 730 142	38 030 142	38 030 142	41 730 142	38 030 142	38 030 142	39 279 720	38 030 142	39 279 720
IŠ VISO	163 093 980	153 240 700	163 633 821	42 516 179	522 484 680	0	106 593 676	135 466 550	61 066 955	303 127 180

VBFP IMIGR	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Paramą gaunanti zona										
Afrika	0	15 000 000	25 389 112	0	40 389 112	0	0	13 285 810	17 691 784	30 977 594
Visos šalys	918 690	0	0	0	918 690	0	154 112	157 488	0	311 600
Ivairios šalys	32 400 000	25 605 380	12 880 000	1 045 273	71 930 653	0	6 065 192	11 725 085	6 813 478	24 603 755
Artimieji ir Vidurio Rytai	0	0	20 000 000	0	20 000 000	0	0	0	0	0
Skirta ne šalims	13 185 975	1 092 038	0	0	14 278 013	0	1 992 733	1 861 427	4 913 023	8 767 183
IŠ VISO	46 504 665	41 697 418	58 269 112	1 045 273	147 516 468	0	8 212 037	27 029 810	29 418 285	64 660 132

EDŽTRP	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Paramą gaunanti zona										
Visos šalys	132 782 020	131 003 323	131 138 879	134 054 486	528 978 708	7 946 252	37 294 004	83 201 149	59 659 542	188 100 947
IŠ VISO	132 782 020	131 006 878	131 138 879	134 054 486	528 982 263	7 946 252	37 297 559	83 201 149	59 659 542	188 104 502

GRLD	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Paramą gaunanti zona										
Grenlandija	24 569 471	30 698 715	31 130 000	31 630 000	118 028 186	10 529 894	30 273 589	37 087 557	0	77 891 040
IŠ VISO	24 569 471	30 698 715	31 130 000	31 630 000	118 028 186	10 529 894	30 273 589	37 087 557	0	77 891 040

ICSP	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Paramą gaunanti zona										
Afganistanas	0	0	8 000 000	0	8 000 000	0	0	0	3 539 122	3 539 122
Afrika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Visos šalys	19 000 000	25 000 000	27 000 000	0	71 000 000	1 339 757	5 433 241	12 531 499	5 395 184	24 699 681
Bosnija ir Hercegovina	767 000	0	2 800 000	0	3 567 000	0	0	750 394	1 537 685	2 288 079
Burkina Faso	0	5 500 000	5 200 000	0	10 700 000	0	3 476 566	5 648 434	218 193	9 343 193
Burundis	0	4 000 000	0	0	4 000 000	0	0	2 756 902	383 098	3 140 000
Kamerūnas	0	4 000 000	0	0	4 000 000	0	3 364 355	0	0	3 364 355
Karibų regionas	0	0	7 000 000	0	7 000 000	0	0	5 432 684	0	5 432 684
Centrinės Afrikos Respublika	10 650 000	13 800 000	8 100 000	0	32 550 000	0	14 447 565	3 815 686	2 662 258	20 925 509
Centrinės Amerikos regionas	0	1 400 000	0	0	1 400 000	0	810 604	450 042	0	1 260 646
Čadas	14 000 000	8 000 000	0	0	22 000 000	0	8 391 948	7 339 452	0	15 731 400
Kolumbija	0	5 000 000	20 600 000	0	25 600 000	0	2 811 195	10 093 981	3 655 059	16 560 235
Kongas (Demokratinė Respublika)	14 000 000	0	4 000 000	0	18 000 000	0	1 030 748	4 964 887	3 609 273	9 604 908
Etiopija	0	0	18 000 000	0	18 000 000	0	0	14 286 193	0	14 286 193
Gabonas	0	0	0	800 000	800 000	0	0	0	0	0
Gambija	0	0	0	500 000	500 000	0	0	0	405 743	405 743
Gruzija	0	7 500 000	0	0	7 500 000	0	0	3 124 784	2 329 336	5 454 120
Gvatemala	0	0	0	1 250 000	1 250 000	0	0	0	0	0
Gvinėja (Konakris)	0	3 900 000	0	0	3 900 000	0	0	2 875 239	0	2 875 239
Somalia pusiasalis	0	0	1 700 000	0	1 700 000	0	0	0	0	0
Indija	0	1 600 000	1 500 000	0	3 100 000	0	1 019 575	1 370 096	0	2 389 671
Irakas	6 000 000	15 000 000	5 800 000	7 700 000	34 500 000	4 800 000	3 362 314	11 102 443	3 228 805	22 493 562
Dramblio Kaulo Krantas	0	0	8 500 000	0	8 500 000	0	0	0	0	0
Jordanija	0	10 000 000	5 280 000	0	15 280 000	0	0	4 990 713	3 760 192	8 750 904
Kenija	0	0	7 300 000	0	7 300 000	0	0	0	1 000 000	1 000 000
Kosovas (pagal JT ST rezoliuciją 1244/992)	0	1 560 000	0	0	1 560 000	0	0	1 404 546	0	1 404 546
Kirgizija	0	3 000 000	0	0	3 000 000	0	150 000	1 968 128	64 166	2 182 294
Libanas	0	10 000 000	22 000 000	0	32 000 000	0	6 811 839	5 409 945	2 470 449	14 692 233
Libija	4 500 000	10 500 000	16 900 000	0	31 900 000	0	6 986 053	5 957 719	5 790 940	18 734 712
Malis	0	12 000 000	0	0	12 000 000	0	400 000	4 347 590	5 717 289	10 464 879
Ivairios šalys	82 255 223	72 128 831	65 593 076	0	219 977 130	0	9 328 616	42 408 567	13 819 335	65 556 518
Mozambikas	0	0	1 200 000	0	1 200 000	0	0	0	0	0
Mianmaras	0	0	2 320 000	0	2 320 000	0	0	1 333 173	0	1 333 173
Nepalas	0	7 000 000	0	0	7 000 000	0	0	5 903 871	600 000	6 503 871
Nigeris	2 580 000	15 500 000	800 000	0	18 880 000	0	4 248 211	10 669 496	498 918	15 416 625
Nigerija	0	9 000 000	0	5 000 000	14 000 000	0	2 811 957	3 627 295	451 896	6 891 148
Pakistanas	0	7 300 000	10 000 000	0	17 300 000	0	0	7 730 930	0	7 730 930
Filipinai	0	5 500 000	1 092 177	3 107 823	9 700 000	0	2 802 531	1 712 599	3 679 842	8 194 972
Rytų Europos ir Vidurinės Azijos regionai	0	1 500 000	0	0	1 500 000	0	0	1 280 082	0	1 280 082
Senegalas	0	2 000 000	0	0	2 000 000	0	0	1 489 529	301 059	1 790 588
Somalis	7 000 000	6 500 000	450 000	0	13 950 000	0	3 300 000	7 613 446	352 688	11 266 134
Pietų Sudanas	10 000 000	0	5 000 000	0	15 000 000	3 509 872	2 614 385	570 504	0	6 694 761
Šri Lanka	0	1 200 000	8 100 000	0	9 300 000	0	1 080 000	0	5 913 674	6 993 674
Sudanas	13 500 000	0	0	0	13 500 000	3 633 814	4 874 035	2 626 565	45 302	11 179 715
Sirija	21 987 033	7 200 000	15 470 000	10 000 000	54 657 033	0	7 310 892	14 954 418	5 246 496	27 511 806
Tanzanija	0	1 000 000	0	0	1 000 000	0	799 474	0	175 284	974 759
Tailandas	0	600 000	0	0	600 000	0	0	406 413	0	406 413
Tunisas	0	4 000 000	0	0	4 000 000	0	0	1 237 696	0	1 237 696
Turkija	17 000 000	0	28 500 000	0	45 500 000	0	8 917 621	16 663 931	1 043 941	26 625 493
Ukraina	16 500 000	30 506 000	24 418 642	3 000 000	74 424 642	10 332 090	12 162 531	23 572 155	14 199 042	60 265 818
Uzbekistanas	0	2 500 000	0	0	2 500 000	0	2 000 000	500 000	0	2 500 000
Vakarų Afrikos regionas	16 500 000	0	0	0	16 500 000	0	12 417 276	468 689	451 888	13 337 852
Vakarų Krantas ir Gazos Ruožas	11 000 000	8 000 000	2 000 000	0	21 000 000	0	8 532 955	4 803 744	5 272 604	18 609 303
Jemenas	3 000 000	0	0	0	3 000 000	0	209 064	1 817 877	0	2 026 941
IŠ VISO	270 239 256	323 194 831	334 630 759	31 360 449	959 425 294	23 615 533	141 905 551	262 018 500	97 819 461	525 359 046

Partnerystės priemonė	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Paramą gaunanti zona										
Visos šalys	102 058 730	98 210 000	101 952 000	83 550 000	385 770 730	0	12 839 876	33 408 432	22 559 313	68 807 620
Ivairios šalys	1 000 000	1 000 000	0	0	2 000 000	0	216 748	558 137	91 003	865 888
Strateginiai partneriai	3 500 000	0	-39 744	0	3 460 256	0	2 422 179	0	28 169	2 450 348
Skirta ne šalims	9 369 259	15 555 366	22 796 614	7 259 138	54 980 378	221 427	11 383 784	18 747 162	11 515 771	41 868 144
IŠ VISO	115 927 989	114 765 366	124 708 870	90 809 138	446 211 364	221 427	26 862 586	52 713 730	34 194 255	113 992 000

PNPP 2	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Paramą gaunanti zona										
Albanija	68 700 000	88 900 000	82 440 000	0	240 040 000	-	1 355 521	34 375 410	5 624 164	41 355 096
Bosnija ir Hercegovina	65 700 000	39 700 000	50 000 000	2 896 631	158 296 631	2 825 982	10 107 113	8 938 529	8 012 136	29 883 760
Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonė	0	0	37 000 000	110 390 000	147 390 000	-	-	-	-	-
Kosovas (pagal JT ST rezoliuciją 1244/99)	66 050 000	82 100 000	73 860 000	0	222 010 000	-	1 515 322	10 772 576	12 371 492	24 659 390
Juodkalnija	39 505 000	36 385 000	35 398 000	0	111 288 000	-	665 349	9 036 878	12 579 549	22 281 776
PNPP regioninės, horizontaliosios ir kitos daugiatašalės programos	348 010 000	364 200 000	418 620 000	105 513 464	1 236 343 464	3 715 636	98 359 312	151 432 286	81 171 933	334 679 167
Serbija	179 010 000	216 100 000	189 400 000	0	584 510 000	-	7 906 665	35 528 210	4 465 242	47 900 117
Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija	81 700 000	67 200 000	64 500 000	0	213 400 000	-	-	11 752 773	7 887 256	19 640 029
Turkija	620 380 000	626 710 000	631 140 000	0	1 878 230 000	-	100 839 124	105 806 235	12 775 640	219 421 000
IŠ VISO plėtros šalims	1 469 055 000	1 521 295 000	1 582 358 000	218 800 095	4 791 508 095	6 541 618	220 748 405	367 642 898	144 887 413	739 820 335

Kaimynystės priemonė (EKP)	Skirta suma					Išmokėta suma				
	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	IŠ VISO
Paramą gaunanti zona										
Alžyras	26 300 000	25 000 000	30 000 000	10 000 000	91 300 000	-	433 577	4 862 317	1 588 917	6 884 811
Armėnija	34 000 000	30 000 000	25 000 000	-	89 000 000	-	268 358	7 773 279	3 524 643	11 566 280
Azerbaidžanas	16 730 053	14 500 000	13 500 000	-	44 730 053	-	249 258	2 225 533	515 288	2 990 079
Baltarusija	19 000 000	14 500 000	29 000 000	-	62 500 000	-	100 627	3 884 818	2 543 170	6 528 614
EKP Vidurio Rytų ir ir kitos daugiašalės programos (regioninės pagalbos planas, TAIEK, KIP, SIGMA)	152 385 359	150 096 000	181 301 565	5 000 000	488 782 924	800 000	19 289 981	113 793 460	33 829 957	167 713 398
Egiptas	115 000 000	105 000 000	100 000 000	-	320 000 000	-	657 835	14 377 596	2 053 864	17 089 295
Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonė										
Gruzija	131 000 000	100 000 000	109 500 000	-	340 500 000	-	10 759 548	45 657 152	9 622 524	66 039 224
Izraelis	-	2 000 000	1 800 000	-	3 800 000	-	37 909	1 803 479	1 657 522	3 498 910
Jordanija	174 500 000	100 000 000	140 000 000	30 000 000	444 500 000	-	27 636 252	98 853 118	23 272 779	149 762 149
Libanas	140 575 452	40 000 000	40 000 000	-	220 575 452	-	46 107 057	21 084 350	3 401 692	70 593 099
Libija	8 000 000	3 000 000	10 000 000	1 500 000	22 500 000	-	-	2 750 632	2 859 972	5 610 604
EKP Pietų regiono ir kitos daugiašalės programos (regioninės pagalbos planas, TAIEK, KIP, SIGMA)	229 116 262	196 046 490	181 633 000	5 000 000	611 795 752	-	23 107 176	139 994 624	99 246 637	262 348 437
ES regioninis patikios fondas, sukurtas reaguojant į krizę Sirijoje	20 000 000	361 000 000	142 500 000	-	523 500 000	-	-	-	-	-
ES skubiosios pagalbos Afrikai patikios fondas („Šiaurės Afrikos langas“)	-	-	55 000 000	120 000 000	175 000 000	-	-	-	-	-
Moldova	131 000 000	90 000 000	89 000 000	-	310 000 000	16 000 000	8 720 777	27 843 267	10 196 274	62 760 319
Marokas	218 000 000	210 000 000	165 000 000	-	593 000 000	-	389 549	89 813 171	15 720 067	105 922 787
EKP tarpvalstybinio bendradarbiavimo ir	106 987 000	172 080 771	180 448 300	200 000 000	659 516 071	1 636 260	57 124 902	93 650 438	70 299 705	222 711 306
Sirija	41 250 000	48 000 000	59 965 435	10 000 000	159 215 435	-	18 979 829	74 005 096	4 810 665	97 795 590
Tunisas	141 886 586	155 800 000	213 500 000	-	511 186 586	-	76 179 613	58 226 141	9 187 142	143 592 897
Ukraina	242 000 000	200 000 000	200 000 000	37 000 000	679 000 000	127 000 000	2 066 207	95 077 306	20 886 160	245 029 672
Vakarų Krantas ir Gazos Ruožas	307 000 000	320 000 000	310 100 000	220 000 000	1 157 100 000	250 750 000	285 880 239	279 301 973	87 905 507	903 837 718
IŠ VISO PAGAL EKP	2 254 730 712	2 337 023 261	2 295 248 300	638 500 000	7 525 502 273	396 186 260	577 988 695	1 174 977 747	403 122 485	2 552 275 188

2 lentelė. Įnašai į Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonės biudžetą, tūkst. EUR

Pavadinimas	Bendra suma, numatyta išpareigojimams	Skirta suma	Išpareigojimų įgyvendinimo pažanga	Sutarta suma	Sutartos sumos panaudojimo pažanga	Bendra suma, numatyta mokėjimams	Išmokėta suma	Bendra įgyvendinimo pažanga
	(1)	(2)	(3)=(2)/(1)	(4)	(5)=(4)/(1)	(6)	(7)	(8)=(7)/(1)
Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonė	2 916 233	2 793 231	96%	1 591 535	55%	1 011 387	769 301	26%

Įsipareigotos skirti 3*mlrd. EUR sumos ir bendros įsipareigojimams numatytos sumos skirtumas atsiranda dėl to, kad kai kurios sumos Komisijos apskaitos sistemoje dar nėra rezervuotos atitinkamai pozicijai. (Visos valstybės narės tinkamai pateikė savo pasirašytus įnašų sertifikatus). ¶

Pavadinimas	Lėšų kilmė	Bendra įsipareigota skirti suma	Bendra suma, numatyta išpareigojimams	Bendra suma, numatyta mokėjimams
Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonė	ES biudžeto asignavimai	1 000 000	940 025	251 078
	Valstybių narių įnašai	2 000 000	1 976 209	760 309
	Suma:	3 000 000	2 916 233	1 011 387

Įsipareigotos skirti 3 mlrd. EUR sumos ir bendros įsipareigojimams numatytos sumos skirtumas atsiranda dėl to, kad kai kurios sumos Komisijos apskaitos sistemoje dar nėra rezervuotos atitinkamai pozicijai. (Visos valstybės narės tinkamai pateikė savo pasirašytus įnašų sertifikatus).

Programa	Aprašymas	Bendra suma, numatyta įsipareigojimams (1)	Skirta suma (2)	Sutarta suma (3)	Bendra suma, numatyta mokėjimams (4)	Išmokėta suma (5)	% (6)=(5)/(4)
4.0.1	Pasirengimo narystei pagalbos priemonė (PNPP II)	1 560 383	1 440 182	971 182	325 612	292 884	18,8 %
4.0.3	Vystomojo bendradarbiavimo finansinė priemonė (VBFP)	10 000	10 000				
4.0.6	Priemonė, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos (IcSP)	20 000	20 000	20 000	7 240	7 240	36,2 %
4.0.7	Humanitarinė pagalba	1 325 850	1 323 049	600 353	678 535	469 176	35,4 %
		2 916 233	2 793 231	1 591 535	1 011 387	769 301	26,4 %

Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonei svarstoma skirti suma yra 5 mln. EUR mažesnė, nes 2015 m. bendra humanitarinei pagalbai skirta įsipareigojimų suma buvo 40 mln. EUR, o iš šios sumos Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonei skirta tik 35 mln. EUR.

Programa	Aprašymas	Finansiniai metai	Skirta suma (1)	Sutarta suma (2)	Išmokėta suma (3)	% (4)=(3)/(1)
4.0.7	Humanitarinė pagalba	2015	40 000			
4.0.1	Pasirengimo narystei pagalbos priemonė (PNPP II)	2016	939 047	915 047	290 000	30,9 %
4.0.3	Vystomojo bendradarbiavimo finansinė priemonė (VBFP)	2016	10 000			
4.0.6	Priemonė, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos (IcSP)	2016	20 000	20 000	7 240	36,2 %
4.0.7	Humanitarinė pagalba	2016	562 853	522 203	413 349	73,4 %
4.0.1	Pasirengimo narystei pagalbos priemonė (PNPP II)	2017	501 136	56 136	2 884	0,6 %
4.0.3	Vystomojo bendradarbiavimo finansinė priemonė (VBFP)	2017				
4.0.6	Priemonė, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos (IcSP)	2017				
4.0.7	Humanitarinė pagalba	2017	720 195	78 150	55 826	7,8 %
		Suma:	2 793 231	1 591 535	769 301	27,5 %

Iš bendros 40 mln. EUR įsipareigojimų sumos Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonei pagal humanitarinės pagalbos programą 2015 m. pradžioje sutelkta 35 mln. EUR. Taip pat žr. po pirmosios lentelės pateiktą išnašą.

3 lentelė. Įnašai į patikos fondus (prisidedančiųjų šalių įmokos, mln. EUR)¹⁰⁰

Pavadinimas	Bendra suma, numatyta įsipareigojimams (1)	Skirta suma (2)	Įsipareigojimų įgyvendinimo pažanga (3)=(2)/(1)	Sutarta suma (4)	Sutartos sumos panaudojimo pažanga (5)=(4)/(1)	Bendra suma, numatyta mokėjimams (6)	Išmokėta suma (7)	Bendra įgyvendinimo pažanga (8)=(7)/(1)
ES-PF „Afrika“	2 228 699	1 775 188	80 %	1 152 721	52 %	416 153	386 904	17 %
ES-PF „Bėkai“	119 407	99 128	83 %	81 262	68 %	86 074	50 144	42 %
ES-PF „Madad“	918 716	778 574	85 %	452 658	49 %	311 569	217 616	24 %
ES-PF „Colombia“	79 324	11 000	14 %	11 000	14 %	19 324	3 839	5 %
Iš viso	3 346 145	2 663 889	80 %	1 697 641	51 %	833 120	658 503	20 %

¹⁰⁰ Šaltinis – Europos Komisijos tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi tarnyba, 2017 m. liepos mėn. 2017 m. rugsėjo 30 d. duomenys, pateikti remiantis ataskaitų rinkiniu „Biudžeto GD paskelbta visų ES patikos fondų apžvalga“.

Pavadinimas	Lėšų-kilmė	Bendra-įsipareigota skirti-suma	Bendra- numatyta įsipareigojimams	Bendra-suma,-numatyta mokėjimams
ES-PF-„AFRIKA“	Įnašas iš ES biudžeto	358-500	→ 219-459	68-399
°	Valstybių narių ir kitų paramos teikėjų įnašai		202-385	89-340
°	EPF įnašas	2-289-900	→ 1-919-900	258-414
ES-PF-„AFRIKA“		2-850-785	2-228-699	416-153
ES-PF-„BĖKOU“	Įnašas iš ES biudžeto	54-833		12-000
°	Valstybių narių ir kitų paramos teikėjų įnašai	64-925		35-074
°	EPF įnašas	113-000		39-000
ES-PF-„BĖKOU“		232-758	119-407	86-074
ES-PF-„MADAD“	Įnašas iš ES biudžeto	1-181-260		200-919
°	Valstybių narių ir kitų paramos teikėjų įnašai	118-450		110-650
ES-PF-„MADAD“		1-299-710	918-716	311-569
ES-PF-„COLOMBIA“	Įnašas iš ES biudžeto	72-000		10-000
°	Valstybių narių ir kitų paramos teikėjų įnašai	22-976		9-324
ES-PF-„COLOMBIA“		94-976	79-324	19-324

Lėšų-kilmė – visi ES-PF	Finansiniai-metai	Bendra-suma,- numatyta- įsipareigojimams	Bendra-suma,-numatyta- mokėjimams
Įnašas iš ES biudžeto	2015	598-985	22-122
Įnašas iš ES biudžeto	2016	144-994	221-196
Įnašas iš ES biudžeto	2017	393-879	48-000
Valstybių narių ir kitų paramos teikėjų įnašai	2015	50-316	50-316
Valstybių narių ir kitų paramos teikėjų įnašai	2016	145-131	145-131
Valstybių narių ir kitų paramos teikėjų įnašai	2017	48-940	48-940
EPF įnašas	2014	39-000	39-000
EPF įnašas	2015	1-200-000	
EPF įnašas	2016	595-000	128-514
EPF įnašas	2017	129-900	129-900
Iš viso:		3-346-145	833-120

Santrumpų sąrašas

AKR	Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno šalys
DAC	EBPO Paramos vystymuisi komitetas
VBFP	Vystomojo bendradarbiavimo finansinė priemonė
DEVCO GD	Komisijos Tarptautinio bendradarbiavimo ir vystymosi tarnyba
NEAR GD	Komisijos Kaimynystės politikos ir plėtros derybų tarnyba
EPF	Europos plėtros fondas
EDŽTRP	Europos demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo priemonė
IFP	Išorės finansavimo priemonė
EKP	Europos kaimynystės priemonė
ES	Europos Sąjunga
FPI	Komisijos užsienio politikos priemonių tarnyba
SG	Sprendimas dėl Grenlandijos
PNPP	Pasirengimo narystei pagalbos priemonė
BBSSP	Bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonė
IcSP	Priemonė, kuria prisidedama prie stabilumo ir taikos
LVP	Laikotarpio vidurio peržiūra
UŠT	Užjūrio šalys ir teritorijos
EBPO	Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
PP	Partnerystės priemonė